

NOVICE

Občine Duplek

Poština plačana pri pošti
2241 Spodnji Dupek

LETNIK 25 • ŠTEVILKA 4 • december 2020

SREČNO
2021!

V novem letu vam želim
visoke cilje,
zanimive izkušnje in
izjemne dosežke.

Vsem občanom
in občankam želimo
lepe božične praznike
in srečno novo leto,
hkrati pa vam čestitamo
ob dnevu samostojnosti
in enotnosti.

Mitja Horvat, župan
Svetniki in svetnice občinskega sveta
Člani Nadzornega odbora

Miklavž iz Turističnega društva občine Duplek
je obiskal otroke v Zg. Dupleku.

Foto: Ivo Pušnik

KAZALO

○ ŽUPANOV UVODNIK	3	● V SPOMIN	42
● PO OBČINI	4	● POROČILI SO SE	42
● OKOLJE IN PROSTOR	14	● MLADI DOPISNIK	44
● IZOBRAŽEVANJE, KULTURA, SOCIALA	27		
● ŠPORT IN REKREACIJA	30		
● IZ DEJAVNOSTI DRUŠTEV	34		
● NASVETI, PRIPOROČILA	41		

NOVICE OBČINE DUPLEK, letnik 25, številka 4, javno glasilo

IZDAJA: OBČINA DUPLEK • **ODGOVORNA UREDNICA:** Majda STRUC • **UREDNIŠKI ODBOR:** Glorija LORENCI, Mihela KALOH, Darja ROJKO
LEKTORIRANJE: Katja Bergles Bricman
UREDNIŠTVO: Trg slovenske osamosvojitve 1, Spodnji Duplek, tel.: 684 09 11, faks: 684 09 28,
e-pošta: darja.rojko@duplek.si; splet: <http://www.duplek.si>

Javno glasilo Novice občine Duplek je na podlagi 13. člena Zakona o medijih (Ur. l. RS, št. 35/02) vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo Republike Slovenije za kulturo, pod zaporedno številko 172. Glasilo izhaja v slovenskem jeziku v nakladi 2700 izvodov. Brezplačno ga prejema vsa gospodinjstva v občini Duplek.

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi. Rokopisov in fotografij ne vračamo.
Priprava za tisk: Grafična forma Hutter, tel.: 02/ 300 20 10 • Tisk: Evrografis d. o. o.
Naslovnica: Družina Weingerl iz Zgornje Korene v pripravih na božične praznike; Foto: Izidor Weingerl

Nov uvodnik, stare dileme. Kako strniti misli, kaj zapisati o minulem četrtletju in kaj pomembnega izpostaviti. Kot vsako leto so zadnje Novice v decembru, ko se tudi sam bolj dotaknem celotnega iztekajočega se leta in opravljenega dela. Seveda pa sem tudi vedno povabil bralce na številne dogodke ob koncu leta, na kuhančka ob drsališču in obisk stojnic na našem božičnem sejmu.

A letos žal ni običajno leto. Preveč besed ste že v tem letu slišali o pandemiji, virusu in ukrepih zoper njiju, zato o tem ne bi rad razpravljal še jaz. Dejstvo je, da nam je ta virus preprečil marsikateri lep dogodek, onemogočil druženja in zelo potrebne socialne stike. Nedvomno bo virus napravil veliko škode gospodarstvu, izobraževalnemu sistemu, še vedno zelo pritiska na naše bolnišnice, izčrpava zdravstvene delavce, predvsem pa ogroža naše zdravje in naša življenja. Če smo še spomladi spraševali, koliko ljudi pozna koga, ki se je sploh z virusom okužil, jih danes večina pozna vsaj nekaj okuženih, mnogi pa žal tudi umrle, ki jim je covid-19 povzročil usodni zaplet.

Naša življenja so se v tem letu grobo spremenila, tako grobo, da tudi sam postanem nervozen, ko slišim nekoga govoriti, da se moramo privaditi na novo normalo. Ne smemo se. Pandemija bo premagana, virus že morda v naslednji številki Novic ne bo več grožnja. Prišel bo čas, ko bomo morali vsi skupaj graditi staro normalo, ko se bomo spet povezovali, pletli niti solidarnosti, izmenjevali takšne in drugačne modrosti, drug drugega bodrili z objemi in stiski rok ter drug drugemu lepšali dni s prijaznimi nasmehi. Za vse to in še marsikaj se je vredno potruditi, ne obupati in predvsem ne znoreti, saj kaos in revolucija ne peljeta k stari normali. Potrebni so strpnost, dialog in jasno izraženo stališče, da pandemija ni priložnost za spreminjanje družbenega sistema na hitro, brez širšega konsenza ljudstva. Prišel bo dan, ko bodo uresničena naša hotenja, ko bomo spet v stari normali, ko bomo moški lahko šli na stadion in obvezen »pir«, naše boljše polovice pa na maratonska nakupovanja, čvek k frizerju in gin tonik s kolegicami, v veselem decembru pa bomo z družino šli po prazničnih mestnih ulicah, si privoščili punč, vročo čokolado in kupili nekaj za pod smrekico. Prišel bo spet ta čas.

Verjamem tudi, da bo spet prišel dan, ko bo tudi trud nas na Občini Duplek poplačan. Virusu je uspelo marsikaj, a vendar mu ni uspelo preprečiti naših naporov, da izpeljemo zadane investicije. Res je, da bodo naše letošnje pridobitve v polni meri prišle do izraza šele takrat, ko bomo dokončno obračunali z virusom.

Vrtec v Žitečki vasi s svojim večnamenskim prostorom in športna dvorana v Dupleku čakata na ogled širše javnosti in predvsem na uporabnike. Verjamem, da bosta vesele in zadovoljstvo občanov primerno plačilo za vse nas, ki smo bili celo leto in še prej močno vpeti v nastajanje teh pridobitev. Obnovili smo tudi streho grajske preše in kleti na Vurberku, izgradili odsek vodovoda, kanalizacije

in ceste v Zgornjem Dupleku ter obnovili del vodovoda. Skupaj z direkcijo smo pričeli z obnovo križišča v Zg. Koreni in umestitvijo avtobusnih postajališč. Veliko energije in naporov smo vložili v pripravo projektno dokumentacije za izgradnjo celotne kanalizacije v aglomeraciji Zg. Duplek. Za uspešno oceno tudi na tem segmentu ob inventuri leta 2020 manjka le še češnjica na torti v obliki odločbe o sofinanciranju projekta, a tudi ta bo prišla.

In kot kaže, nam izzivov tudi za prihodnja leta ne bo zmanjkalo, kar nekaj velikih projektov je pripravljenih oziroma se pripravlja v teh dneh. Samoocenjevanje pogosto nima pravega smisla, zlasti če ni prisotne tudi pomembne lastnosti ocenjevalca – samokritičnosti. Sam nisem zelo samokritičen. Zagotovo pa tudi bahav nisem, zato si nikoli ne dajem nekih ocen, ki bi me slepile. Edina merodajna in prava ocena je tista, ki jo dajo ljudje na volitvah. Do takrat nas čaka še druga polovica poti in upam, da bo vsaj tako uspešna kot prva, da ti letošnji pretresi ne bodo imeli večjega ekonomskega vpliva, predvsem pa, da bodo tudi ljudje ohranili kanček optimizma, strpnosti in zavedanja, da nam je lepo lahko le, kadar živimo v skupnosti, v kateri smo sprejeti in v kateri vladajo dobri in iskreni medčloveški odnosi, zato se poleg vseh infrastrukturnih projektov trudimo z mnogimi manjšimi projekti, ki ljudem pričarajo delček praznične toplote, jim dajo občutek vključenosti v lokalno skupnost ter sporočajo, da tudi v teh težjih časih nihče ne bo ostal sam.

Zato tudi letos ne bomo pozabili na obiske starejših, božične pozornosti za najmlajše in, še posebej letos, na skrb za socialno šibke in ranljive skupine. Slednjim bomo namenili donacije in pomoč iz naslova prihrankov v proračunu na postavkah prireditvev, drsališča in dodatne praznične okrasitve. Naj v teh dneh zasijejo predvsem lučke v srcih vseh nas. Upanje na lepši jutri naj nikoli ne ugasne. V objemu domačega ognjišča prijetno in mirno preživite čas božiča. V teh dneh se spomnite tudi enotnosti in zanosa naroda pred tridesetimi leti, ko smo pogumno stopali na novo pot. Naj sreča in zdravje spremljata vaše pogumne korake na novi poti, tudi v letu 2021.

Mitja HORVAT,
župan

OTVORITEV NOVE ŠPORTNE DVORANE DUPELEK

Kljub omejitvam smo otvoritev speljali po vseh priporočilih NIJZ.

V petek, 16. oktobra 2020, je prišel dolgo pričakovani dan. Župan občine Duplek Mitja Horvat je uvodoma povedal: »Danes je zame poseben dan. Dan, ko lahko rečem: Imamo jo, lepa je in naj nam dolgo služi. Ob normalnih razmerah bi bila otvoritev drugačna, dvorana bi pokala po šivih kljub svoji velikosti, otroci bi s svojimi nastopi in iskricami v očeh še dodatno ogreli naša srca.«

Tudi otvoritev, kot dvorana, je bila nekaj posebnega. Zaradi ukrepov otvoritev ni bila za širšo javnost, smo pa pripravili neposreden prenos dogodka.

Na prireditvi, ki sta jo povezovala radijski voditelj Robert Levstek ter slovenska gledališka in televizijska igralka Urška Vučak Markež, so bili med nastopajočimi učenki Alina Bratovčak in Amaya Krašna v duetu s pevko Majo Keuc, Žan Hauptman s kitaristom Filipom Vadnujem, Lukasovi frajtonarji in Vanesa Majerič s plesno skupino. Mladinski pevski zbor OŠ Duplek s solisti pa je v ta namen posnel dupleško navijaško himno Hej, hej, Duplek.

Z videoposnetki so otvoritev dvorane pozdravili tudi predsednik republike Borut Pahor in številni znani Slovenci – od Nine Pušlar, nogometaša Marcosa Tavaresa, legende slovenske košarke Slavka Kotnika do komika in voditelja Tadeja Toša in akrobatske skupine Dunking Devils.

Z večnamensko športno dvorano smo pridobili boljše pogoje za celoletno vadbo tako šolarjev kot športnih društev in rekreacij. Projekt je trajnostno naravnani in prinaša manjše stroške vzdrževanja in ogrevanja, kar pomeni tudi prihranek za občino. Dvorano bo v dopoldanskem času v celoti uporabljala šola za izvajanje vzgojno-izobraževalnega programa, v popoldanskem času pa bo dvorana na voljo za izvedbo drugih športnih aktivnosti in prireditev.

Vsi, ki ste zamudili neposredni prenos prireditve, pa si posnetek le-te lahko ogledate na YouTube kanalu Občine Duplek oziroma na spletni strani občine www.duplek.si.

Dejan Stanko

Urška Vučak Markež v pogovoru z županom Foto: MP Produkcija

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je preko video posnetka nagovoril prisotne v dvorani. Foto: MP Produkcija

Slavnostni prerez traku – župan Mitja Horvat, direktorica občinske uprave Natalija Jakopec in ravnatelj OŠ Duplek Đano Novak Foto: MP Produkcija

Nastop Maje Keuc v duetu z Amayo Krašna Foto: MP Produkcija

Vanessa Majerič s plesno skupino

Foto: MP Produkcija Žan Hauptman in kitarist Filip Vadnu

Foto: MP Produkcija

OHRANJAMO KULTURNO DEDIŠČINO

Vurberška zidanica ima obnovljeno ostrežje in novo kritino.

Zidanica iz 18. stoletja, ki stoji nad vinogradi pod vurberškim gradom, je v registru kulturne dediščine opisana kot »vinogradniški objekt, nekdanja zidanica vurberškega gradu, je izrazito podolžna, pritlična, podkletena stavba z obokanimi vinskimi kletmi«.

Skladno s smernicami Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki je po delni porušitvi ostrežja junija 2019 opravil ogled objekta in v poročilu podal smernice o tem, kako pristopiti k urgentni sanaciji, smo preteklo leto obnovili del ostrežja in del trapeznega zidu, ki se je skupaj s kritino, letvami in konstrukcijskim lesom vsul v notranjost objekta. Z navedenimi ukrepi smo preprečili nadaljnjo porušitev preostale strešne konstrukcije in zamakanje notranjosti ob padavinah.

Porušen del ostrežja, junij 2019

Foto: Natalija Jakopec

V letošnjem proračunu smo zagotovili sredstva za drugo fazo ukrepov, v okviru katere je bila izvedena prenova preostalega dela ostrežja. Mestoma je bil zamenjan konstrukcijski les, nameščena je bila nova kritina. V pritličju sta bili izvedeni sanacija obodnih razpok in pozidava na mestih, kjer so izpadli opeka in kamni. V teku sta obnova obokov v kleti in ureditev odvodnjavanja.

Pozidava obokov v kleti

Foto: Natalija Jakopec

Zidanica z novo strešno kritino

Foto: Natalija Jakopec

Z izvedbo navedenih posegov smo preprečili nadaljnje deformacije in poškodbe objekta. Trudili se bomo, da bi ob proračunskih sredstvih pridobili tudi druge vire in postopno nadaljevali z obnovo kulturne dediščine.

Natalija Jakopec

POZDRAV IZ UREDNIŠTVA

Rok za oddajo člankov je najkasneje

3. marec 2021.

Prosimo vas, da članke oddate v Wordovem dokumentu, kjer označite, kje se posamezna slika nahaja, slike pa oddate posebej v jpg. formatu.

Slike morajo biti zaradi kvalitete vsaj 300 dpi ločljivosti.

Uredniški odbor

BOŽIČEK V OBČINI DUPELEK

Zanimiva pisma je prejel Božiček od otrok iz občine Duplek.

Božiček nam je prišepnil, da mu je letos zaradi trenutne situacije zelo dolgčas. Ker si je zaželel, da bi si lahko ta nepredvidljivi in čudni čas krajšal s prebiranjem pisem otrok iz občine Duplek, smo mu to seveda omogočili. Otroke do desetega leta starosti smo pozvali, naj si dovolijo biti ustvarjalni ter naj Božičku napišejo, kako preživljajo čas, medtem ko so vrtci in šole zaprti. Za zbiranje pisem otrok je bil na naslovu Občine Duplek postavljen Božičkov nabiralnik, v katerega so otroci pismo lahko oddali osebno. Izkušnja otrok je bila tako še bolj čarobna in praznična.

Otroci so se seveda na poziv Božička odzvali z veseljem in v velikem številu. Božičku so napisali, kako pridni so bili letos, kakšna dobra dela so čez leto storili, nekateri pa so tudi priznali, da so storili kakšno vragolijo. Veliko otrok je Božičku narisalo še risbico.

Božiček je skupaj s svojimi pomočniki vse otroke, ki so se potrudili in mu napisali pismo, kljub trenutni situaciji in v skladu z zaščitnimi ukrepi nagradil s svojim obiskom, na katerem je najmlajše pozdravil ter jih obdaril. Darilo je bilo skromno, vendar podarjeno z ljubeznijo, kar je bistvo božiča.

Tjaša Simonič

Božičkov nabiralnik Foto: Dejan Stanko

ŠTIRJE NOVI GASILSKI ČASTNIKI

Izobraževanje operativnih članov javne gasilske službe v občini Duplek

Javno gasilsko službo v občini Duplek opravljajo operativni gasilci prostovoljnih gasilskih društev Dvorjane in Korena ter pogodbeni izvajalec Javni zavod Gasilska brigada Maribor.

V Merilih za organiziranje in opremljanje gasilskih enot (prostovoljnih gasilskih društev) sta točno določena najmanjše število operativnih gasilcev in njihova usposobljenost glede na kategorizacijo. Merila predpisujejo osebno in skupno zaščitno opremo gasilca ter vso ostalo gasilsko tehniko, s katero upravljajo operativni gasilci.

Prostovoljni gasilci morajo biti v skladu z Zakonom o gasilstvu usposobljeni za opravljanje operativnih nalog gasilstva, kot so gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških in industrijskih nesrečah. Usposobljeni morajo biti za zaščito in reševanje oseb ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, znati morajo opravljati požarne straže ter druge splošne reševalne naloge. Operativne naloge gasilstva so tudi preventivne naloge v zvezi z varstvom pred požarom. Namen usposabljanja prostovoljnih gasilcev je dvigniti kakovost znanja v vseh prej opisnih primerih.

Tečaj za gasilske častnike

Že v oktobru lanskega leta se je pričel tečaj za gasilskega častnika po programu Gasilske zveze Slovenije, ki ga je organizirala Gasilska zveza Maribor. Predhodne sprejemne izpite je opravilo dvaindvajset gasilcev iz celotne mariborske regije. V regijo so vključene Gasilske zveze Maribor, Ruše in Starše ter Gasilska zveza Slovenske gorice – skupaj dvainštirideset prostovoljnih gasilskih društev iz dvanajstih občin.

Tečaj, ki traja 98 ur, je potekal v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS v Pekrah ter na poligonu Gasilske zveze Maribor (Pobreška cesta – stari zapori). Tečaj je bil razdeljen na triinšestdeset ur teorije in petintrideset ur praktičnega dela. Po končanem teoretičnem delu so v februarju sledili predmetni izpiti pri predavateljih posameznih predmetov. Vsak tečajnik je v prvi polovici junija zagovarjal seminarsko nalogo, ki jo je moral pripraviti pri predmetu gasilska taktika. Seminarska naloga je vsebovala operativni taktični načrt nastopa gasilskih enot ob požaru večjega objekta.

*Vsaka beseda, vsak pogled,
vsako dejanje in vsak nasme
lahko prinese srečo
drugim ljudem.
Vsak trenutek je lahko nov začetek.
Velika upanja ustvarjajo velike ljudi,
zato radostno pojdemo naproti novemu letu
2021.*

*Da bi se Vam in Vašim najdražjim
uresničila mnoga pričakovanja,*

*Vam želita Gasilsko poveljstvo občine
Duplek in Civilna zaščita občine Duplek.*

Bojan Turčin, poveljnik

Po uspešno opravljenih predmetnih izpitih in zagovoru seminarske naloge sta tečajnike čakala še dva preizkusa znanja na državnem nivoju pred komisijo Gasilske zveze Slovenije. V drugi polovici junija se je nato odvijalo zaključno teoretično testiranje, zaključni praktični del tečaja pa je bil konec septembra letos v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS na Igu pri Ljubljani. Vse skupaj je trajalo skoraj leto dni, saj je bilo v spomladanskem delu leta zaradi epidemije nalezljive bolezni (covid-19) izobraževanje v okviru GZS začasno zaustavljeno.

Iz obeh prostovoljnih gasilskih društev naše občine so se na tečaj prijavili štiri operativni gasilci s predhodnim činom nižji gasilski častnik, in sicer: Krajnc Aleksander in Steiner Miha iz PGD Dvorjane ter Bezjak Gregor in Rožman Mitja iz PGD Korena. Vsi štiri so tečaj uspešno opravili. Pridobili smo štiri mlade gasilske častnike, ki bodo skupaj z ostalimi garant za strokovno in uspešno opravljanje javne gasilske službe v občini Duplek.

Tečajniki in inštruktor po opravljenih praktičnih vajah na Igu (maske na prostem takrat še niso bile obvezne)
Foto: Arhiv GZ

V imenu gasilskega poveljstva občine Duplek jim za pridobljeni čin iskreno čestitam.

*Bojan Turčin, VGČ II. st.,
poveljnik GP občine Duplek*

BREZPLAČNI ŠIROKOPASOVNI INTERNETNI DOSTOP

Vzpostavitev brezplačnega interneta na javnih mestih v občini Duplek

Občina Duplek je na podlagi uspešne prijave na poziv Evropske komisije za dodelitev nepovratnih sredstev za spodbujanje internetne povezanosti v lokalnih skupnostih prejela 15.000 evrov. Uporaba brezžičnega omrežja z oznako WiFi4EU bo občanom in vsem ostalim obiskovalcem omogočala brezplačni širokopasovni internetni dostop.

Evropska komisija želi s programom WiFi4EU državljanom in obiskovalcem povsod v Evropi omogočiti brezplačen brezžični dostop do interneta v okolici glavnih središč javnega življenja. Omrežje je popolnoma aktivno od začetka decembra in bo v prihodnje na vseh lokacijah ustrezno označeno. Namestitev opreme in omrežja WiFi4EU v občini Duplek je izvajalo podjetje Telekom Slovenije d. d.

Uporaba brezplačnega omrežja je preprosta, uporabnik

Lokacije brezplačnega interneta

Foto: Dejan Stanko

na mobilnem telefonu ali drugi napravi med razpoložljivimi omrežji na lokaciji izbere omrežje WiFi4EU, nakar se odpre spletni obrazec z emblemoma WiFi4EU in Občine Duplek, kjer uporabnik izbere možnost »Vstopite«. S tem je prijava opravljena in uporabnik lahko začne z uporabo brezplačnega interneta.

Dostop do brezplačnega interneta je omogočen na naslednjih lokacijah:

- na gradu Vurberk,
- v Kulturnem domu Korena,

- v športni dvorani Duplek,
- v Kulturnem domu Spodnji Duplek,
- na območju gramoznice,
- v Kulturnem domu Dvorjane.

Občane in druge obiskovalce vabimo k uporabi brezplačnega interneta na zgoraj navedenih lokacijah, tako bodo na preprost način lahko na vseh navedenih točkah dostopali do spletnih vsebin.

Dejan Stanko

OBDARITEV STAREJŠIH OD 75 LET

V občini Duplek posebno pozornost ob zaključku leta namenimo starejšim občanom, starim 75 let in več.

To običajno storimo s prireditvijo in obdaritvijo. Letos zaradi ukrepov za zajezitev širjenja covid-19 prireditve za starejše občane ni bilo. Kljub temu pa nanje nismo pozabili. Praznike smo jim poskusili polepšati z drobno pozornostjo, dostavljeno na dom.

Za to smo poskrbeli v sodelovanju z Društvom upokojencev Duplek, PGD Dvorjane in PGD Korena.

Milena ROPOŠA

PROGRAM STAREJŠI ZA STAREJŠE TEČE MALO DRUGAČE

Če ste v stiski, lahko pokličete brezplačno telefonsko številko 080 51 00

Čas, ki je spremenil življenja vseh nas, lahko preživljamo drugače. Na srečo živimo na podeželju, kjer si lahko krajšamo čas z različnimi dejavnostmi (urejamo vrtove, okolico ...). Zaradi vse hladnejših dni pa si lahko krajšamo dneve z branjem knjig, časopisov, reševanjem križank ali s kakšnimi drugimi hobiji.

V času ukrepov proti širjenju nadležnega virusa smo svoje delovanje v programu Starejši za starejše prilagodili navodilom ZDUS (Zveze društev upokojencev Slovenije) in NIJZ, zato ne moremo in ne smemo izvajati obiskov po svojem programu. Paziti moramo na vaše in svoje zdravje, s čimer si v trenutnih razmerah medsebojno tudi najbolj pomagamo.

Z nekaj stavki vas želim obvestiti, kako v tem času poteka delo naših prostovoljk v projektu Starejši za starejše. Kadar potrebujete pogovor ali kakršnokoli pomoč, pokličite svojo prostovoljko, ki vam bo z veseljem prisluhnila in vam pomagala. Tudi prostovoljke si prizadevajo pridobiti vaše telefonske številke, da bi lahko vzpostavile stik z vami.

Povedati vam želim, da mislimo na vas in da smo lahko v trenutnih razmerah v stikih na daljavo. Ko pa bo konec epidemije in se bo stanje normaliziralo, vas bodo naše prostovoljke ponovno obiskale.

Seznam vas, da je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) vzpostavil novo brezplačno telefonsko številko 080 51 00 za psihološko podporo ljudem, ki se v času epidemije soočajo z različnimi stiskami.

Telefon je namenjen krajšim pogovorom za:

- čustveno podporo pri obvladovanju tesnobe, strahu, jeze in drugih čustvenih stanj,
- podporo obolelim in svojcem oseb z boleznijo covid-19,
- podporo ob izgubi bližnjega zaradi bolezni covid-19,
- podporo ob soočanju z izgubo zaposlitve, s čakanjem na delo ali težavami, povezanimi z delom od doma,
- priporočila in podporo pri usklajevanju delovnih obveznosti in družinskega življenja,
- podporo pri soočanju z osebnimi stiskami,

- podporo pri drugih izzivih, ki jih prinaša trenutna situacija.

Prijazno vabljeni, da pokličete, delite svojo stisko in prejmete čustveno podporo ter informacije.

Zavedamo se, da razmere niso najlažje, ampak s trdno voljo in pozitivnimi mislimi bomo tudi to premagali, ker vemo, da bo trenutnih razmer enkrat konec.

Želim vam, da čim bolje preživite to obdobje, pazite nase in ostanete zdravi!

*Koordinatorica projekta
Starejši za starejše DU Dupleka
Silva Radič*

NAJ VAM BO VSE LETO OBDANO S PRIJAZNIMI LJUDMI,
S PRIJAZNIMI BESEDAMI,
Z ZDRAVJEM, SREČO IN USPEHOM.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO 2021!

Športno društvo Jablance

JUNAKI NAŠEGA ČASA

Kot narod smo še hujše razmere zmogli premagati z zaupanjem in optimizmom.

Ob drugem valu pandemije covid-19 je spet zastalo javno življenje. Ker je človek socialno bitje, se v njem pojavljajo negativni občutki, kot so strah, negotovost, pesimizem, obup. Pred seboj imam skoraj osemdeset let star razglas z naslovom: »BEFEL« – prev.: ukazali odlok, za nespoštovanje katerega je zagrožena kazen: »TODT« – prev. v današnji čas: okužba, bolezen, mogoče smrt. Toda ne! Danes odlok grozi s kaznijo 400 EUR, pri čemer ni jasno, katere kazni bi se moral človek bolj bati. Je to lahko dilema? Mogoče.

Iz preteklosti je znano, da smo kot narod že bili soočeni s še hujšim sovražnikom, pa smo kljub brezupnemu položaju zmogli z zaupanjem in optimizmom ter kljub žrtvam. Vse priznanje zdravstvenim delavcem, a se kljub napovedim o sesutju sistema ob misli na bolnico Franjo in tiste bunkerje za ranjence spomnim na Kreslinovo pesem »da, da, da, da, da, vse se da«. A medtem ko med večino vladajo strah, malodušje in otopelost, vidimo in vemo, da nekateri posamezniki in združbe stanje izkoriščajo za svoje interese. Verjamem, da bomo ob vrnitvi v normalnost spoznali posledice, ki jih bo pustil ta čas na nas. Spet junaki in zmagovalci, večina pa prizadetih in poraženih, in zmagovalci nas bodo prepričevali, da smo zmagali vsi, in to po njihovih zaslugah, zato jim moramo biti večno hvaležni.

Čeprav živimo pod »upravičeno« represijo, pa imamo med seboj junake, ki nas, kot se mi zdi, bolj kot kadarkoli razvedrijo in razveselijo s svojimi rezultati. Na naše zmagovalce, katerim v čast se predvaja naša himna, smo vsi res iskreno ponosni. To so naši vrhunski športniki. Seveda ob tem vsi uresničujejo svoje sanje, hkrati pa v nas s svojimi uspehi vzbujajo upanje, ponos in optimizem, kar v teh časih še kako potrebujemo.

Danes, ko se je kot posledica drugega vala pandemije javno življenje spet skoraj ustavilo, se z lokalnimi novicami v rokah oziram nazaj na delovanje naših društev. Marca je večina aktivnosti zamrla, po dveh mesecih pa naenkrat eksplozija druženja, veseljačenja in dopustovanja. Praznovanje zmage po dobljeni bitki, a vojna se nadaljuje. Je bila to napaka?

Društva, ki si zaslužijo status lokalnih junakov

Sicer pa samo druženje in veseljačenje nista smisel delovanja nekega društva. Da je dosežen namen, ki je zapisan v statutu vsakega društva, čeprav je največkrat spregledan, je potrebno mnogo več truda, odrekovanja, predvsem pa idej in volje. In da bi to ugotovili, je premalo, če se seznanimo z vsebino o delovanju društev. Pogledati je potrebno še v rubrike, kot so: kultura, sociala, izobraževanje, okolje in prostor, kajti na teh področjih delujejo društva, ki si na lokalni ravni navkljub vsem oviram zaslužijo za svoje dosežke in trud status lokalnih junakov. Se pravi, da v največji meri delujejo v korist in dobro občanov, prostovoljno, brez plačila ali drugih koristi, in so v teh časih svoje delovanje še okrepila.

- Nedvomno so favoriti humanitarke in humanitarci ter gasilke in gasilci, ki so vedno in povsod pripravljeni pomagati pomoči potrebnim in so vzgled požrtvovalnosti.
- Tisti, ki sta jim prva skrb narava in naše okolje, ne delujejo le lokalno, ampak tudi globalno, se trudijo širiti spoznanja, da je človek del narave in ne njen gospodar, da je naše okolje naše dvorišče in ne more biti smetišče, obenem pa jih poznamo po mnogih dejanjih, ki občanom lajšajo vsakdan, jih s svojimi idejami razvedrijo, vzbujajo nasmeh na licih in s tem optimizem. Med njimi je večina mladih, tako se ni treba bati za prihodnost na tem področju.
- Tisti, ki pridno gojijo zdravilne rastline, dišavnice in začimbnice na svojem vrtu, se sami učijo in nam obenem svetujejo o zdravem življenju ali pa od srca podarijo kakšno rastlino in imajo pri vходу na vrt sporočilo, da smo vabljeni in dobrodošli za razliko od tistega »STOP, privat, dovoljeno samo za člane«.
- Tisti umetniki, ki kljub vsem omejitvam uspejo organizirati likovne kolonije, nas z razstavami razvedrijo in obogatijo.
- Tisti, ki se trudijo pridelati vrhunska vina in nam jih ponudijo ob posebnih priložnostih, ko se povežeta kultura in tradicija kot bistvo naše kulturne dediščine, in tisti glasbeniki, ki ob tem vedno postavijo piko na i.

Na tem mestu ni mogoče naštetih vseh tistih, ki se v teh posebnih časih kljub vsem preprekam in ob upoštevanju vseh zdravstvenih ukrepov trudijo delovati. In vsi so po svoje junaki našega časa. Zato jih spodbujajmo, podpirajmo in jim po svojih močeh pri tem pomagajmo!

Maks Kobal, občan

TOVARNA POD ZEMLJO

Med nemško okupacijo so v podzemnih rovih TAM-a delali tudi ljudje iz Dupleka.

Malokomu je danes znano, da je bila na področju TAM-a v Mariboru med drugo svetovno vojno zgrajena in je delovala tovarna letalskih delov, ki se je imenovala VDM – Luftfaharwerke Steiermark, Gesellschaft mit beschränkter Haftung Marburg ali kot bi preprosto poslovenili Tovarna letalskih delov Štajerska d. o. o. Maribor. Delo je najprej teklo v halah nad zemljo, ko pa so se pričela bombardiranja tovarn, tudi tovarne na Tezmem, so Nemci selili proizvodnjo v podzemlje. Proizvodnja je potekala v rovih pod zemljo, ki so danes zapuščeni. Kot kaže, zanje med kupci TAM-ovega premoženja ni bilo zanimanja.

Skoraj zagotovo ni več človeka, ki je za časa nemške okupacije, druge svetovne vojne, delal v tej tovarni, posebno v podzemnih rovih. Še redkejši so taki, ki bi nam to zaposlitev potrdili z originalnimi dokumenti. Mi smo sredi Slovenskih Goric, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, pred leti »odkrili« moža, ki je kot strugar delal v halah nad zemljo in v podzemlju na področju nekdanjega velikana slovenske avtomobilske industrije TAM-a. To je bil Ludvik Štelcar, ki je ob našem pogovoru živel pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Kljub letom je bil bistrega duha, zato nam je povedal marsikaj zanimivega. Njegova pripoved je dragocena, dragoceni so tudi dokumenti, ki potrjujejo njegovo zaposlitev v tej tovarni.

Usposabljanje za strugarja

Takoj po okupaciji tedanje Jugoslavije je moral Ludvik Štelcar na prisilno delo. Ker se je na delu upiral, so ga 1. decembra leta 1942 odpeljali v zapor na Ptuj. Njegovo bivanje v zaporu je dokumentirano v knjigi ptujskega muzeja. Ko je bil 15. maja 1942 izpuščen, je bil napoten na prisilno delo v Strasbourgu. O tem nam je povedal: »To je bila pravzaprav prisilna napotitev na tečaj za strugarja. Na priučitev za strugarja so me poslali, ker sem že prej stružil v tovarni Teksta v Mariboru. Na tečaju v Strasbourgu smo se priučevali za strugarje specialiste pri izdelavi letalskih delov.

Šolanje je trajalo od 21. maja do 18. julija 1942, ko so mi izročili spričevalo, ki ga še hranim. Na tečaju nas je bilo okrog 300 tečajnikov iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Madžarske, Francije in še od kod. Mene so po opravljenem tečaju poslali v tovarno letal Junckers v Magdeburgu. Zaradi velikega domotožja sem si prizadeval, da bi prišel v domače kraje. Ko sem bil ob božiču leta 1942 poslan na dopust, se nisem več vrnil. Po vezah sem se takoj zaposlil v tedanji tovarni letalskih delov VDM – Luftfahrtwerke Steiermark na Tezmem v Mariboru. Delati sem začel s 15. januarjem 1943. leta, kar potrjuje moja ohranjena tovarniška izkaznica (Werksausweis Nr. 12256). Kot strugar sem delal v hali II., katere vodja je bil Fischer iz Hamburga. Temu obratu so rekli Propelerwerk, saj smo izdelovali dele za namestitvev propelerjev na vojaška letala. Takoj ko se je začela proizvodnja v podzemnih hodnikih, sem bil premeščen v podzemlje. Kdaj natančno sem bil poslan v obrat podzemlja, se ne spominjam, mislim pa, da je bilo to takoj po 7. januarju 1944, ko so na veliko bombardirali tovarno.«

Delovna disciplina je bila zelo stroga

O delu pod zemljo nam je Ludvik povedal marsikaj zanimivega. Dobro se je spominjal, da je bila delovna disciplina zelo stroga. Ob prejemu izkaznice je podpisal, da ne bo izdajal nobenih skrivnosti iz proizvodnje. Na to ga je opozarjala tudi slika na zadnji strani izkaznice, ki je prikazovala prst na ustih, kar pomeni tiho.

»Naše delo in bivanje v tovarni – spali smo v skupnih spalnicah, jedli pa v menzi – je bilo napol vojaško. To je izkazovala tudi disciplina. Delo je potekalo v dveh izmenah, od 6. do 18. ure in od 18. do 6. ure. Prosto smo imeli, a ne vedno, le v nedeljo. Delo je potekalo po tekočem traku, kjer je vsak delavec opravil določeno operacijo. To je bila linija stružnic, kjer smo izdelovali postrojenja za pogon letalskih propelerjev. Sam sem opravljal zadnjo operacijo, ki je zahtevala veliko natančnost. Ker sem enkrat naredil tri izmečke, sem bil poklican pred hitro sodišče. Bil sem kaznovan. Ker ni bilo delavcev, sem bil namesto zopora obsojen na prisilno delo, kar je pomenilo, da nisem dobival plače, bil pa sem tudi pod strožjim nadzorom. Ko so januarja ali februarja leta 1945 začeli moške delavce prisilno mobilizirati v nemško vojsko, sem pobegnil in se vključil v NOV ter tako v Mariboru dočkal svobodo.«

Sodelavca tudi iz Dupleka in Korene

Ludvik Štelcar se mnogih stvari ne spominja več. Posebno težavo mu delajo datumi, natanko pa nam je opisal delo v podzemlju, naštel je tudi nekaj sodelavcev, ki so tedaj delali z njim. V podzemlju je bil takrat njegov skupinovodja Rudi Perša, od kod je bil, se ne spominja. Sodelavci, ki se jih še spomni, so bili: Alojz Ješovnik iz Lenarta, Feliks Kolarič iz Berkovcev, Feliks Mulec iz Dupleka, Ivan Verboten iz Kamnice in Boris Drnovšek iz Korene ali Dupleka. V rovih pa so delale tudi ženske.

Ludvik je bil tudi priča gradnji novih tunelov. Kot je povedal, so Nemci po bombardiranju tovarne 7. januarja leta 1944 še posebej hiteli z izgradnjo novih prostorov pod zemljo. Takoj ko je bilo zgrajenih nekaj metrov rova, so postavili stroje, in že se je začela proizvodnja. Smrtni sovražnik delavcev je bila talna voda, ki je kljub črpalkam, ki so črpale vodo noč in dan, občasno vdirala v prostore. Da ne bi stali v vodi, so jim pred stroje postavili lesene podeste (gatre). Ko je voda naraščala, so se ženske, ki so tudi delale v podzemlju, umaknile na stroje. Pravzaprav so bili vsi v strahu pred poplavami, zlasti ob večjem deževju, ko je naraščala gladine reke Drave. Kot se je spominjal, je za črpanje vode skrbela posebna ekipa, ki je bila na delu noč in dan. Vode, ki so jo črpali, niso uporabljali za uživanje.

Ludvik Kramberger

USPEŠNO LETO HIŠE VIN KOKOL

Visoka uvrstitev kmetije na mednarodnem natečaju v Bruslju

Kmetiji Kokol iz Ciglenc se je večina zastavljenih projektov za leto 2020 pozitivno izšla. Ključna pri tem je bila trdna volja, da so vztrajali na načrtani poti. Kmetija je naklonjena novostim, intenzivno delajo na promociji svojih kmetijskih pridelkov in izdelkov, predstavljajo se na stojnicah, sejmih. Prisotni so v medijih. K uspehu so pripomogli tudi zunanji dejavniki, prijave na razpise, natečaji in sodelovanje v projektih lokalno in širše.

Hiša vin Kokol – Ciglence 20, Sp. Duplek

Foto: Franc Fras

V letu 2020 so Hišo vin Kokol zaznamovali naslednji dogodki:

- dan odprtih vrat in spletno glasovanje,
- visoka uvrstitev kmetije na mednarodnem natečaju v Bruslju,
- odpiranje lastne oljarne,
- kolektivna blagovna znamka Naše najboljše Zavoda za turizem Maribor.

Dan odprtih vrat Hiše vin Kokol

Prvo mesto na javnem glasovanju podeželskih projektov po spletu je osvojila Hiša vin Kokol iz Ciglenc.

»Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Mreža za podeželje sta skupaj s kmetijami in nosilci projektov organizirala dneve odprtih vrat od 22. do 30. avgusta 2020, na katerih so se predstavile uspešne zgodbe s slovenskega podeželja, ki so bile podprte z evropskimi sredstvi. Z organizacijo dni odprtih vrat smo želeli poudariti pomen lokalne pridelave hrane, ohranjanja podeželske krajine ter preživljanja aktivnega prostega časa in dopustov na podeželju. Sodelovalo je 22 kmetij in podeželskih projektov iz vse Slovenije. Obiskovalci spletne strani so lahko oddali svoj glas (gov.si).«

In rezultati: od skupno 4204 oddanih glasov je Hiša vin Kokol prejela 1624 glasov, Izobraževalni center Eksena 1251 glasov in Zeliščni vrt Majnika 642 glasov.

Lepo sončno vreme je zadnjo soboto v avgustu privabilo številne obiskovalce na kmetijo – v Hišo vin Kokol (Ciglence 20). V osnovni koncept dneva so spadali ogled kmetije in vinske kleti, predavanje na temo vina in grozdnih pešk ter degustacija vin in izdelkov iz grozdnih pešk

(kruha, peciva, keksov in njokov). Otrokom sta bila namenjena prezentacija postopka hladnega stiskanja olja iz grozdnih pešk in otroška likovna delavnica.

Dan odprtih vrat slovenskih kmetij – Hiša vin Kokol Foto: Franc Fras

Ob predstavitvi je prijetno dišalo po vsem, kar slovensko podeželje ponuja obiskovalcu – po olju in pekovskih mojstrovinah iz moke grozdnih pešk, po kozmetiki in različnih pripravkih iz grozdnih pešk.

Investicije v kmetijo se jim danes obrestujejo

Prilagajajo se trgu, več tržijo na domu, sicer pa na tržnicah, sejmih in ob drugih prilikah, kjer svoje izdelke strankam osebno predstavijo.

Kmetija je inovativna, pričeli so s predelavo grozdnih pešk iz tropin lastnega grozdja. Precej je ročnega dela. Po izločitvi pešk le-te posušijo na soncu in dosušijo v sušilnici, nato pa v stiskalnici po postopku hladnega stiskanja iztisnejo olje. Olje tako ohrani vse pomembne zdravilne sestavine. Za liter olja iz grozdnih pešk je potrebno stisniti okoli 15 kg suhih pešk.

Vina in grozdnje peške

Foto: Franc Fras

Ob koncu dneva so se zahvalili: »Predstavitev kmetije je bilo za nas izjemno doživetje, predvsem zaradi vas, dragi obiskovalci, ki ste nas obiskali v takšnem številu, nam izkazali podporo in pokazali izjemno zanimanje za naše izdelke. Zelo veseli smo bili tudi številnih novih strank iz širše Slovenije. Hvala vsem, ki ste sodelovali – ekipi kulinaričnega krožka Duplek za pomoč pri pripravi kulinaričnih dobrot iz moke grozdnih pešk in domačih dobrot, Kmetijskemu inštitutu Slovenije za demonstracijo stiskanja olja iz grozdnih pešk, Vanji Maher za pomoč pri dekoraciji. Bilo je čudovito v vaši družbi.«

Uspešni v Bruslju

Hiša vin Kokol je bila s predelavo grozdnih pešk ena izmed dveh slovenskih kmetij v Bruslju, ki sta se uvrstili v ožji (finalni) izbor na natečaju Evropske komisije Rural Inspirational Awards na temo biogospodarstva in podnebnih sprememb.

V medijih so pred časom že poročali o uspehu kmetije Kokol v Bruslju: Aleksandra Šarman s kmetije Kokol je v enem od svojih intervjujev povedala: »S strani Ministrstva oz. Mreže za podeželje smo prejeli povabilo k sodelovanju na prestižnem evropskem natečaju v kategoriji biogospodarstva (krožnega biogospodarstva). Projekti oz. dejavnosti v tej kategoriji vključujejo proizvodnjo obnovljivih bioloških virov in pretvorbo teh virov in tokov odpadkov v izdelke z dodano vrednostjo, vključno s hrano, krmo, bioproizvodom in bioenergijo. Na izboru je sodelovalo 77 kandidatov iz cele Evrope, v finalu smo se v kategoriji krožnega biogospodarstva uvrstili med top 5 finalistov.« (<https://www.rtv slo.si/radiomaribor/hisa-vin-kokol-uspesna-na-prestiznem-evropskem-natečaju/529170>)

Veseli ob priznanju za visoko uvrstitev v Bruslju

Foto: Iz arhiva Hiše vin Kokol

»Ponosni in veseli smo, da so nas prepoznali kot primer dobre prakse in da smo svojo dejavnost lahko predstavili Evropi. Odpadni surovini smo dodali dodano vrednost, uporabili celotno surovino in zaključili naravni krogotok v vinogradništvu. Grozadne peške, ki so za nekatere odpadke, na kmetiji Kokol iztisnemo v olje in nadalje uporabimo. Veseli smo, da smo s strani kmetijstva doprinesli k promoviranju Slovenije, širše regije RASG in občine Duplek v evropskem prostoru.«

Lastna oljarna

Pred časom so napovedali odprtje lastne oljarne konec novembra letos. Napoved se je uresničila, nared so proizvodni prostori, tehnologija in oprema ter razstavno-prodajni kotiček. Ponudnik opreme – Kmetijski inštitut Slovenije Oddelka za kmetijsko tehniko in energetiko Loke pri Mengšu – je na dnevu odprtih vrat predstavil vzorčno stiskalnico tipa AIS P60. Ob nabavljanju strojne opreme za oljarno pa so se nato odločili za nakup naj-sodobnejše, večje vijačne stiskalnice tipa AIS P95 z dodatnim hladilnim sistemom. Stiskalnica je namenjena kontinuiranemu hladnemu stiskanju rastlinskega olja iz

grozdnih pešk in semen različnih oljnic ter sočasno pridobivanju močne beljakovinske krme za potrebe živali na kmetiji.

Začetki oljarne so spodbudni, saj razpolagajo s primernimi prostori za delo, sodobno strojno opremo in tehnologijo, predvsem pa z znanjem in tudi že praktičnimi izkušnjami stiskanja olja iz grozdnih pešk (v Sloveniji je ta dejavnost namreč dokaj nova – redka). Svojo dejavnost širijo na hladno stiskanje olj iz semen bučnic, sončnic – vse pretežno iz lastne surovinske baze – in na storitve stiskanja olja za stranke. Oljarna obratuje od 1. decembra 2020 naprej.

Oljarna s sodobno opremo za stiskanje

Foto: Aleksandra Šarman

Šarmanova: »Na kmetiji smo najbolj ponosni na krožni proces predelave in pridelave grozdja oziroma grozdnih pešk. Pri tem nimamo odpadka. Prav to smo želeli skozi kampanjo pokazati svojim obiskovalcem in jim hkrati približe predstaviti svoje izdelke, predvsem to, kakšne blagodejne učinke lahko imajo grozadne peške, zmlate v moko, in olja iz grozdnih pešk na zdravje (zaužijemo mlete, najbolje s kakšno tekočino – s smutijem ali jogurtom; moko lahko v 20 do 30 odstotkih nadomestimo s klasično), olje pa lahko uporabljamo v kulinariki ali kot prehransko dopolnilo. V kozmetiki se olje uporablja za nego kože, ostanek po stiskanju pa kot beljakovinski dodatek za krmo živali. Glavna vrednost projekta je v njegovi trajnosti in v krožnosti procesa pridelave in predelave, saj s tem posnemamo nekaj, kar že od nekdaj obstaja, namreč krožnost v naravi.«

Naše najboljše

Kolektivna blagovna znamka Naše najboljše: Hiša vin Kolkol je v novembru 2020 prejela sklepe strokovne komisije za ocenjevanje – certifikate za cele grozdne peške, moko iz grozdnih pešk, olje iz grozdnih pešk in mazilo za ustnice ROLL ON.

Zavod za turizem Maribor je v javnosti predstavil nov projekt vzpostavitve kolektivne blagovne znamke Naše najboljše, s katerim si bodo prizadevali za visoko in celovito usklajeno kakovost gastronomske in z njo povezane ponudbe. Kolektivna blagovna znamka povezuje Maribor z Dravsko dolino in Dravskim poljem, Pohorje in Kozjak ter Slovenske gorice. Sistem sledi modelu Izvorno

slovensko, ki ga razvija podjetje ProVITAL d. o. o., po katerem je bilo oblikovanih že več kolektivnih blagovnih znamk (KBZ) v Sloveniji: Bohinjsko, Okusi Rogle, Dobrote Dolenjske, Srce Slovenije, Idrija izbrano, Jeruzalem Slovenija, Bled Local selection, Okusiti Laško, Sevnica. Trženje certificirane ponudbe s KBZ Naše najboljše bo usklajeno s trženjem destinacije kot celote.

Franc Fras

ŠE ENA PRIJETNA PASJA ZGODBA

Ima psiček Medo v Gornji Radgoni brata Murphija? Oba sta prišla v azil iz Dupleka.

V priljubljenem občinskem glasilu občine Duplek, v Novicah (letnik 24, številka 3, oktober 2020), smo lahko prebrali zanimivo živalsko zgodbo o psičku Medu, ki jesen življenja preživlja v Slovenskih goricah. Zgodba je nadvse zanimiva, saj opisuje dolgo pot psička, ki se je končala v znamenitem romarskem kraju – v Sv. Trojici v Slovenskih goricah, kjer je našel dom in kjer preživlja upokojitev pri gospodarju Dejanu Kmetcu. V lepo napisanem članku, ki smo ga prebrali z užitkom, piše, kakšen dober dom je našel »posvojenček« Medo. Družini, ki ga je sprejela, pa gre vsa pohvala, saj ima čut za zavržene živali, tokrat za ostarelega psička.

Zakaj smo se odločili reagirati na omenjeni članek? Že ob pogledu na sliki ob članku smo ugotavljali, da imamo popolnoma enakega psička, ki mu je ime Murphy, ime pa izgovarjamo Morfi. Življenjska zgodba našega Morfija, ki živi v naši družini v Gornji Radgoni, je podobna zgodbi psička Meda. Prišel je iz mariborskega azila v Zgornjo Polskavo, kjer sta ga v svoj dom sprejela Metka in Chris Wehry. V njunem domu je imel vse ugodnosti kot trojiški Medo. Tam mu je delala družbo črna muca Črnka, ki se je ob njegovem toplim kosmatem kožuščku grela v zimskem času. Bil je ljubljenec dveh hčera, Emme in Une, ki sta ga tudi vodili na sprehode. Ker so ob Morfiju nabavili večjega psička Asha, je nastal med njima »kraval«.

Da bi omogočili Morfiju, ki je že star, mirno »upoko-jensko« življenje, so mu našli nov dom pri Krambergerjevih v Gornji Radgoni, kamor je, ko so bili gospodarji dalj

časa odsotni, hodil na počitnice. Tu se je vedno dobro počutil, zato mu ni bilo težko menjati doma, vseeno pa je še dolgo pogrešal »stare« gospodarje, saj se je od njih, kadar so prišli na obisk, žalosten poslavljal. Sedaj pa je že čisto naš. Ker je »azilant«, nimamo njegovih natančnih rojstnih podatkov. Domneva se, da je star okoli 14 let. To potrjuje tudi njegova popolna izguba sluha, saj sliši le pisk ali žvižg. Gospodar ga na sprehode vodi le na vrvi-cu, kajti še vedno je »mlad« in rad pobegne. Verjetno si je s to pasjo napako prislužil azil. Kot je bilo povedano, je v azil prišel z območja Dupleka, zato smo s tem prispevkom odgovorili na prispevek o Medu, ki je prav tako Duplečan. Domnevamo, da sta celo brata, saj sta si popolnoma podobna. To izdajajo njegovo lice, barva dlake in poudarjene pasje šape. Naš Morfi je zelo miroljuben, verjetno je tak tudi njegov »brat« iz Sv. Trojice, saj še nikomur ni pokazal zob. Negova napaka je, da prepleza meter in pol visoko ograjo in se poda na raziskavo terena, seveda pasjih prijateljev. Ker ne sliši na klic, ga je težko dobiti, zato mora biti v času, ko smo z njim zunaj hiše, na dolgi veržici. Naj še omenimo, da je mešanček in da nam ni znano, katero pasmo ima »za podlago«. Nekateri kinologi so mu pripisali japonsko poreklo.

Ludvik Kramberger

NOVICE IZ NAŠIH AMBULANT

Kolegica Mateja Špindler, dr. med. spec., bo z 31. 1. 2021 zaključila sodelovanje z našimi ambulantami. Za dosedanje uspešno in kvalitetno sodelovanje se ji iskreno zahvaljujemo in ji želimo veliko uspeha in sreče tudi na novi poklicni poti.

S 1. 2. 2021 jo bo nadomestila naša nova zdravnica, tako da naše delo ostaja nespremenjeno in bo nemoteno potekalo naprej. Še naprej bo možnost vpisa in prepisa k novi zdravnici.

Vse paciente dr. Špindlerjeve bo avtomatsko prevzela nova zdravnica.

*Kolektiv ambulant
SAVA MED d. o. o. in
MEDIKUS d. o. o.*

OKOLJE IN PROSTOR

POSPEŠENA GRADNJA KANALIZACIJE

Zgornji Duplek pridobil novih 330 m kanalizacijskega omrežja

V preteklosti smo že večkrat pisali, da Občina Duplek pospešeno načrtuje gradnjo še manjkajočih kanalizacijskih omrežij v aglomeraciji Zg. Duplek, kar se bo odrazilo v izvedbi kohezijskega projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Drave – Občina Duplek, ki se bo v prihodnjem letu izvajal na skoraj celotnem območju Zg. Dupleka. Na ta način bomo v aglomeraciji Zg. Duplek zagotovili vsaj 98-odstotno pokritost z javnim kanalizacijskim omrežjem.

Območje kanalizacijskih krakov Z-2.3 in Z-2.3.1

Da pa bomo lahko dosegli zastavljeni cilj, ki je nenazadnje tudi naša obveza za uspešno črpanje evropskih nepovratnih sredstev, za katera smo kandidirali, smo morali predhodno z lastnimi sredstvi zagotoviti izgradnjo krajšega kanalizacijskega kraka v delu Zg. Dupleka (Zapolutke–Kamenščak), ki ga zaradi kasnejše pridobitve gradbenega dovoljenja, ki je bilo izdano šele konec lanskega leta, nismo uspeli vključiti v projekt Odvajanja in čiščenja odpadnih vod v porečju Drave – Občina Duplek. V juniju letošnjega leta smo z rebalansom občinskega proračuna projekt uvrstili v načrt razvojnih programov in zagotovili proračunska sredstva za izvedbo.

Po izvedenem postopku za izbor izvajalcev del smo konec poletja pristopili k izgradnji cca. 330 m fekalne kanalizacije in sočasno gradnjo potrebnih meteornih odvodnikov na dokaj strmem in hribovitem območju Kamenščaka.

Projekt izgradnje dveh krajših kanalizacijskih krakov z delovnima imenoma Kanalizacijski kanal Z-2.3 (291 m) in Kanalizacijski kanal Z-2.3.1 (42 m) je obsegal izgradnjo ločenega sekundarnega kanalizacijskega sistema za odvod komunalnih odpadnih voda in ureditev odvodnje meteornih voda z javnih cestnih površin. Novozgrajena kanalizacija se priključuje na obstoječo, že izvedeno kanalizacijsko omrežje zbirnega primarnega kanala, ki poteka na območju lokalne ceste Zgornji Duplek–Malečnik, do prečrpališča pri mostu in nato čez reko Dravo, od koder se vse komunalne odpadne vode speljejo na obstoječo centralno čistilno napravo Maribor. Padavinske vode z javnih poti št. JP 581051 Zg. Duplek (Vrbnjak –Premzl) in JP 581053 Zg. Duplek (Zijan–Potis), se preko cestnih požiralnikov in vtočnih jaškov razbremenjujejo po novozgrajeni meteorni kanalizaciji in delu že zgrajene meteorne kanalizacije na lokalni cesti LC 081011 Zg. Duplek–Malečnik neposredno v reko Dravo.

Po pridobitvi uporabnega dovoljenja za novozgrajeno kanalizacijsko omrežje, ki se predvideva že do konca tega leta, bomo zagotovili možnost novega priključevanja kar enajstim stanovanjskim še nepriključenim objektom na tem območju. Občani morajo po prejemu poziva k obvezni priključitvi na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje občine v roku 6 mesecev, to tudi izvesti.

Sočasno z izgradnjo novega kanalizacijskega omrežja smo izvedli tudi investicijsko-vzdrževalna dela na zamejnavi dela dotrajanega javnega vodovodnega omrežja in pristopili k celoviti rekonstrukciji obstoječe nefunkcionalne in dotrajane vodovodne prečrpalne postaje HP Kamenščak. S tem bomo zagotovili ustrezen pritisk v javnem vodovodnem omrežju tudi najvišje ležečim stanovanjskih objektom na tem delu Kamenščaka.

JP 581053 Zg. Duplek (Zijan–Potis) Foto: Marjan Topič

Konec novembra smo v okviru zaključnih del izvedli še celovito obnovo asfaltnege cestišča javnih občinskih poti, na območju katerih so se izvajala gradbena dela ter zgradili še novo zemeljsko omrežje javne razsvetljave, tako da bodo, če nam bodo vremenske razmere to dopuščale, še pred koncem letošnjega leta tudi na tem območju zagorele luči javne razsvetljave, ki je do sedaj še ni bilo.

JP 581051 Zg. Duplek (Vrbnjak–Premzl) Foto: Marjan Topič

Marjan Topič

BIODINAMIČNA PRIDELAVA HRANE

Je najučinkovitejša in najzahtevnejša metoda ekološke pridelave hrane.

V uvodu bomo pojasnili pojem biodinamike, saj se mnogi tega sistema pridelave hrane zaradi razmišljanja, da je biodinamika zelo zahtevna, bojijo. Biodinamiko uvrščamo med ekološke načine pridelovanja. Je najučinkovitejša in najzahtevnejša metoda ekološke pridelave, ki temelji na doslednem upoštevanju načel ravnovesja v naravi.

Vzorčna predstavitev: biodinamika vključuje raznovrstne rastline, saj tako skrbimo za zdravje zemlje. Foto: Ana Vovk Korže

V biodinamiki se dela opravijo v skladu z ustreznimi kozmičnimi energijami, ki nam jih posreduje luna. Z delom ob ugodnih dneh glede na del rastline (list, plod, korenina, cvet) se omogoča še boljši razvoj rastline in zmanjša potreba po zaščitnih sredstvih.

Pri tem načinu kmetovanja se uporabljajo biodinamični pripravki, ki jih izdelujejo iz zdravilnih zelišč (kamilic, kopriv, regrata) in mineralov, s katerimi krepimo rastline in zmanjšujemo pojav bolezni in škodljivcev. Ločimo kompostne pripravke, pripravke za škropljenje in druga sredstva ter pripravke.

Uporabljajo se le ekološko in biodinamično pridelana semena in sadike. Dosledno se upošteva kolobarjenje, uporablja se le zrel kompost. V biodinamiki se ne uporablja gensko spremenjenih organizmov, razkuženih semen, umetnih gnojil, pesticidov in drugih kemičnih sredstev.

Posneto na rodovnem posestvu, kjer narava sama regulira procese, človek ji pri tem le pomaga. Foto: Franc Fras

Biodinamika je gospodarjenje z naravo pri obdelavi zemlje, vzgoji rastlin in živali tako, da pridobimo najkakovostnejšo hrano.

stnejšo hrano za človeka in istočasno skrbimo za ohranjanje zdrave plodne zemlje.

Biodinamika kot alternativa kemičnemu poljedelstvu

Biodinamika je način kmetovanja, ki sloni na konceptu življenjskih sil, ki delujejo v naravi ter prinašajo ravnotežje in zdravljenje. Biodinamično kmetovanje je prvo ekološko, biološko in mednarodno poimenovano organsko kmetovanje, ki se je razvilo kot alternativa kemičnemu poljedelstvu.

Biodinamika kombinira ekološko kmetovanje z dinamičnimi procesi: za gradnjo življenja v zemlji uporabljamo pokrivne rastline in kompost, pri dinamičnem delu pa se upoštevajo metafizični vidiki (sile življenja) in naravni ritmi, denimo sejanje v določenih luninih fazah.

Biodinamika upošteva energijo vesolja, vseobsegajočo silo življenja, in jo hkrati koristno uporablja v poljedelstvu. Gre za pristop k poljedelstvu, ki ga lahko opredelimo kot duhovnega. To je stalni proces, v katerem si skupina pridelovalcev med seboj aktivno izmenjuje ideje in izboljšuje svoje razumevanje.

Rastline, primerne za zeleno zastirko za podor, so: bela gorjušica, oljna redkev, aleksandrijska in perzijska detelja, ajda, žita, lucerna in druge. Primerne so tiste rastline, ki tvorijo veliko listne mase. (Posneto na kmetiji Murko.) Foto: Franc Fras

Kmetija Murko je dokaj inovativna kmetija, kjer ob klasičnem, konvencionalnem načinu pridelave hrane hkrati razmišljajo tudi o tem, kako ohraniti zemljo čim bolj zdravo – upoštevajoč naravne cikle in ravnovesja ter sugestije in smernice vse bolj »ohranitvenega kmetijstva«, ki je trajnostno, ne izčrpava tal, temveč izboljšuje rodovitnost. Gre za način kmetovanja s plitko obdelavo tal, brez oranja (le z rahljanjem). Posegi v tla so le do globine 10–15 centimetrov, stalna sta tudi pokritost tal s posevki (rastlinami ali organskimi ostanki) in pestro kolarjenje.

V čem je prednost tako pridelane hrane?

In če se vrnemo nazaj k temi: zakaj je torej potrebno uživati hrano, pridelano na biodinamičen način? Fizično moč dobimo od hrane, ki jo jemo. Bolj živa je naša hrana, bolj stimulira našo lastno aktivnost. Biodinamični kmetovalci in vrtnarji iščejo kakovost in manj količine za

vsako ceno. Hrano pridelujejo v tesni povezavi z zdravo, življenja polno zemljo!

Zakonitost zdrave hrane, pridelane na biodinamičen način, je v kroženju mikrohranil v rastlinah. Zelenjavni odpadki, kompost, listje, ostanki hrane – vse to vsebuje dragoceno življenje, ki ga lahko, če z njim ravnamo pametno, zadržimo in uporabimo za gradnjo prsti. Kompostiranje je tako glavna aktivnost pri biodinamičnem delu. Živila, ki so čista, polna energije, so tudi hranljivejša za ljudi ter prispevajo k zdravemu življenjskemu slogu in večji vitalnosti. Za naše počutje je pomembno, da v telo vnesemo čim več zdrave hrane, da se ne bojuje s patogeni in drugimi onesnaževali.

V naših krajih imamo naravne pogoje za biodinamično pridelavo

Hribovit in gričevnat relief, razpršena poselitev in navezanost ljudi na svojo zemljo odlikujejo Slovenijo in ji dajejo priložnost za zdravo pridelavo hrane. Uporaba težke mehanizacije in konvencionalno kmetovanje z uporabo velike količine fitofarmaceutskih sredstev nista niti racionalna niti potrebna na območjih s posebnimi razmerami (to so območja s pitno vodo, območja z omejenimi pogoji kmetovanja ter območja z Naturo 2000). Za omenjena območja veljajo posebni režimi – omejitve sicer že sedaj ...

Ohranjanje narave

Foto: Franc Fras

Heterogena kamninska podlaga je osnova za nastanek prsti. Veliko območij ima glinaste in zbite prsti, ki jih je težko obdelovati strojno, najbolj rahle prsti so ob rekah in večjih vodotokih, vendar so večinoma skromne s hranili. Glede na svarila, da je večina zemlje pod hudim pritiskom izkoriščanja in pomanjkanja organske snovi, je biodinamika potreben in nujen pristop k pridelavi hrane. Blagovna znamka Demeter je svetovno prepoznavna in tisti, ki so resno zboleli, uživajo le biodinamično pridelano hrano.

Demeter je blagovna znamka, ki označuje hrano najvišje kakovosti - pridelke in izdelke, pridelane po načelih biodinamike in strogih smernicah pri pridelavi in predelavi, ki jih je potrebno upoštevati za pridobitev in uporabo blagovne znamke Demeter. Pridelovalci oz. certificirane biodinamične kmetije v Sloveniji so maloštevilne. Najdemo jih raztresene po celi Sloveniji, v bližnjih krajih pa jih je le nekaj v okolici Maribora, v Voličini, Jarenini, Cerkev-njaku ...

Izobraževanja o biodinamiki potekajo tudi na učnem poligonu za samooskrbo Dole.

Foto: Ana Vovk Korže

Priložnost za razvoj podeželja je prav v biodinamiki

Z izumiranjem kmetij na odročnih območjih se postavlja vprašanje, kako zadržati ljudi tam in kateri model kmetovanja bi jim ustrezal, da bodo lahko preživeli. Zlasti je ključno, da bi se mladi odločili ostati na podeželju in z zdravimi pristopi pridelovati hrano! Obsežna območja, ki so evidentirana kot ekološka, so gozdna in travna in ne doprinašajo k ponudbi zdrave hrane. V letu 2019 je potekalo izobraževanje za kmetijske svetovalne službe s področja biodinamike in takrat se je odločilo, da se ljudem svetuje, kako začeti s to metodo. Po enem letu se čuti napredek, saj se številni odločajo za tovrstno poslovno priložnost in tudi država sofinancira ekološko in biodinamično pridelavo.

Ob pogovorih s kmetovalci, ki ugotavljajo, da jim klasični način kmetovanja ne prinaša preživetja, je prišlo do

ugotovitve, da se mnogi bojijo sprememb in raje vztrajajo pri sedanjem načinu, zato bi bilo ključno vzpostaviti izkustveno izobraževanje za biodinamiko po vsej Sloveniji, tudi na ravninskih območjih Dravskega in Ptujkega polja, Apaške ravnine, Prekmurske ravnine ter Celjske kotline in Ljubljanskega polja.

Večen boj med pridelavo, ki po tradicionalni poti povzroča obremenitev organizmov v zemlji in posledično v zdravi vodi, bi bilo treba presekati in nadomestiti z zdravim, miroljubnim pristopom. Sodobna domača in svetovna znanost sugerirata rešitve!

K sreči je v Sloveniji vedno več kmetij, ki biodinamično pridelujejo poljščine in zagotavljajo kvalitetne pridelke. Te kmetije bi morale postati učne točke za vse druge, da bi v praksi videli, kako poteka biodinamična pridelava hrane.

dr. Ana Vovk Korže, Franc Fras

*želi vsem članom, simpatizerjem
in občanom občine Duplek
vesele božične praznike in
SREČNO NOVO LETO 2021!*

UPRAVNI ODBOR
Irena LENIČ

D r u š t v o M E L I S A K o r e n a

Občina Duplek skrbi za varovanje narave in osveščanje obiskovalcev.

Pomemben del občine Duplek se nahaja v območju Nature 2000 in Krajinskega parka Drava. Ob slikovitih naravnih danostih je občina bogata tudi s kulturno in zgodovinsko dediščino, zato je z veseljem pristopila v partnerstvo projekta Drava – Natura 2000, reka za prihodnost; Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov rečnega in obrečnega pasu reke Drave – 'zaDravo'.

Namena projekta sta izboljšanje neugodnega stanja dravskega rečnega in obrečnega ekosistema in dvig kakovosti življenja na projektnem območju med Mariborom in državno mejo pri Središču ob Dravi. Izvajanje projekta bo prispevalo k ohranjanju narave in kvalitete bivanja tako za človeka kot za ogrožene rastlinske in živalske vrste. Projekt bodo izvajali vse do marca 2023, v tem času pa bodo izvedli številne aktivnosti.

V okviru projektnih aktivnosti bodo na območju občine Duplek odkupljena zemljišča, na katerih bodo vzpostavljeni ekstenzivni travniki, mejice in remize, ki bodo nudile ustrezen habitat za rjavega srakoperja.

Foto: Sašo Korošec

Gramoznica Duplek

Prijavitelj in koordinator projekta je Mariborska razvojna agencija. Projekt izvaja v sodelovanju s partnerji: Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave, Direkcijo Republike Slovenije za vode, Znanstvenoraziskovalnim središčem Bistra Ptuj, Občino Starše, Občino Duplek in Občino Središče ob Dravi.

Rjavi srakoper

Foto: Jure Novak

Interpretacijski poligon

V neposredni bližini gramoznice bodo vzpostavili interpretacijski poligon, ki bo na zanimiv in atraktiven način obiskovalcem približal značilnosti varovanega območja ter v njem živeče rastline in živali. Interpretacijske aktivnosti bodo obiskovalce spodbujale, da svoje ravnanje in bivanje spremenijo tako, da bodo njihovi vplivi na naravo in okolje manjši oziroma manj škodljivi.

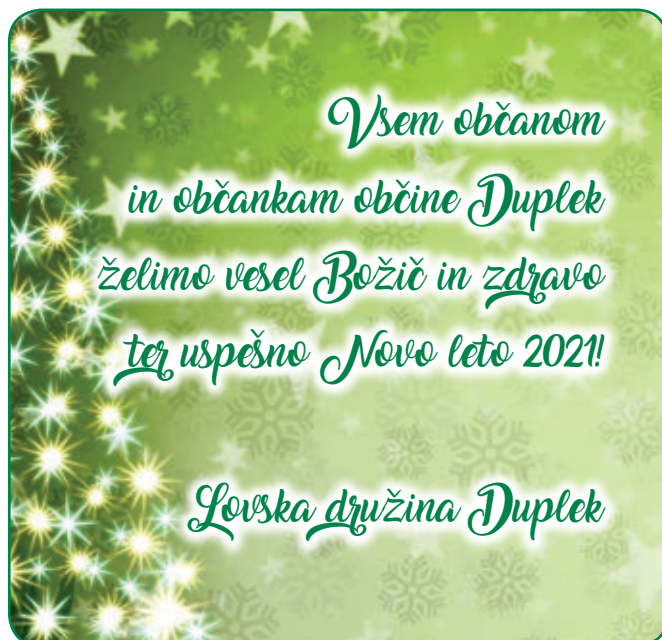
Gramoznica je enostavno dostopna, zato pričakujejo dober obisk lokalnega prebivalstva, šolarjev, turistov in drugih.

Prepričani so, da se bo obiskanost območja z ureditvijo Dravske kolesarske poti, ki poteka ob omenjenem območju, še dodatno okrepila.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj iz prednostne naložbe »Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami« iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

Dodatne informacije: Boris Keuc, vodja projekta, 041 917 001, keuc.boris@mra.si in Natalija Jakopec, 02 684 09 13, natalija.jakopec@duplek.si.

Mag. Danijela Kocuvan, MRA

OBVESTILO O NOVEM NAČINU ZBIRANJA STEKLA IN SPREMEMBA ODPIRALNIH ČASOV ZBIRNIH CENTROV

Obveščamo vas, da bomo v letu 2021 uvedli ločeno zbiranje stekla po sistemu »od vrat do vrat«. To pomeni, da boste v uporabo dobili posodo (120 L) za zbiranje stekla, pri čemer te vrste odpadkov ne bo več potrebno voziti na oddaljene ekološke otoke, ki bodo ukinjeni.

Posodo zelene barve z belim pokrovom in napisom STEKLO vam bodo skupaj z navodili za ločevanje predali zaposleni v našem podjetju. V kolikor vas ob obisku naših zaposlenih ne bo doma, vam bodo posodo nastavili na varno mesto.

Odvoz stekla bo potekal s prevzemnega mesta (to je mesto, kamor že danes za odvoz nastavljate ostale posode in vrečke). Odvoz bo potekal 6-krat letno po urniku odvoza odpadkov za leto 2021. Dnevi odvoza so na urniku za leto 2021 označeni z zelenim kvadratom.

POMEMBO: Pri večstanovanjskih objektih (blokkih ...) ostaja sistem nespremenjen, prav tako na skupnih prevzemnih mestih, ki so že opremljena s posodo za steklo. V kolikor vaše skupno odjemno mesto, kamor vozite odpadke, nima posode za steklo, jo bomo dodatno namestili.

V POSODO ZA STEKLO ODLAGAMO:

- steklenice pijač in jedi, začimb, zdravil ...
- kozarce za vlaganje brez pokrovov
- drugo stekleno embalažo
- druge votle steklenice brez zamaškov

V POSODO ZA STEKLO NE ODLAGAMO:

- okenskega stekla, ogledal, keramike ...
- žarnic, avtomobilskega stekla
- steklenic iz umetnih snovi
- drugih vrst odpadkov

Prosimo za dosledno ločevanje vseh odpadkov po navodilih, ki jih najdete tudi na naši spletni strani:

<https://cistomesto.si/2019/04/01/zlozenka-za-locevanje-odpadkov/>.

Novosti na področju zbiranja odpadkov v zbirnih centrih

obveščamo vas, da z letom 2021 za naše uporabnike ni več možno brezplačno oddajanje odpadkov v Zbirnem centru CERO Gajke. V ta namen smo spremenili in povečali razpoložljivost zbirnih centrov, ki so v upravljanju podjetja ČM Ptuj, kamor lahko pripeljete in brezplačno oddate odpadke, ki spadajo v okvir zbiranja gospodarske javne službe.

Vabimo vas, da v letu 2021 odpadke v času obratovanja pripeljete v vaš najbližji ZC.

ZC Duplek

Lokacija: v režijskem obratu v bližini bencinske črpalke OMV (glej zemljevid lokacij na:

<https://cistomesto.si/zbirni-centri/>)

Dan	Letni odpiralni čas (april–oktober)	Zimski odpiralni čas (november–marec)	OPOMBE
PONEDELJEK, SREDA in PETEK	11:00–18:00	9:30 – 16:30	Vsak ponedeljek, sredo in petek, razen ob praznikih
SOBOTA	8:00–13:00	8:00 – 13:00	Vse sobote v mesecu – glej koledar odvoza

*Točni datumi odprtja zbirnih centrov bodo objavljeni na naši spletni strani ter v urnikih odvozov za leto 2021 – glej moder kvadrata na koledarju: **ZC**

Odpiralne čase in lokacije naših zbirnih centrov najdete na povezavi: <https://cistomesto.si/zbirni-centri/>.

Za vse dodatne informacije v zvezi z ločevanjem in zbiranjem odpadkov smo vam na voljo na tel. št.: 02 780 90 20 ali po e-pošti info@cistomesto.si.

Vaš zbiralec odpadkov
CISTO MESTO PTUJ

PROJEKT OTROCI SADIJO MEDONOSNA DREVESA

51 otrokom iz krajev občine Duplek smo podelili sadike medonosnih dreves in sadilni material

V soboto, 10. oktobra 2020, je na gradu Vurberk društvo Ohranimo naravo čisto iz občine Duplek organiziralo podelitev medonosnih dreves in sadilnega materiala otrokom.

Po mesecih priprav je prišel čas dogodka, s katerim smo člani društva, donatorji in otroci s starši obeležili svetovni dan bivalnega okolja. Kot predsednik društva Ohranimo naravo čisto sem izpostavil, da bivalno okolje niso le stene našega stanovanja ali hiše, ampak tudi naselja, v katerih skupaj s člani družin in prijatelji preživimo večino svojega časa. Skupna odgovornost nas vseh je, da so naselja prijetna za bivanje in druženje, predvsem pa bolj zdrava. Projekt Otroci sadijo medonosna drevesa bo k izboljšanju kvalitete bivanja v naseljih občine Duplek vsekakor pripomogel.

Namen projekta je namreč spodbuditi posameznike iz občine Duplek ter širom naše domovine k ohranjanju in posaditvi dreves v naseljih. In zakaj ohranjati ter saditi drevesa v naseljih? Drevesa prinašajo številne prednosti v naša naselja. Proizvajajo kisik, čistijo zrak, ščitijo pred močnimi vetrovi, ohlajajo zrak in dajejo senco, zadržujejo padavine, nudijo zatočišče in hrano živalim. Tako imajo vpliv na zdravje in kakovost našega bivanja, ki ga na druge načine ne moremo doseči.

Projekt Otroci sadijo medonosna drevesa

Foto: Karin Ludvik

V sklopu projekta Otroci sadijo medonosna drevesa so bile 51 otrokom predane sadike češenj, lip in višenj. Predan jim je bil tudi potreben sadilni material, ki bo posajenim drevesom zagotavljal zdrav razvoj in dolgo rast. V sklopu projekta bo z zbranimi sredstvi sofinancirana tudi posaditev sadovnjaka ob cesti v naselju Johe. Omenjena posaditev raznovrstnega sadnega drevja bo v spomladanskih mesecih zagotavljala dodaten vir hrane opravevalcem, v poletnih in jesenskih mesecih pa sadeže, do katerih bodo lahko prosto dostopali sprehajalci in kolesarji.

Gost prireditve in predsednik Čebelarskega društva Pobrežje – Duplek Oton Štrucl je predstavil pomen sajenja

in ohranjanja medonosnih dreves, saj ta nudijo odlično hrano čebelarjem in ostalim opravevalcem. Pri tem je opozoril na besede svetovno znanega fizika in dobitnika Nobelove nagrade za fiziko Alberta Einsteina: »Če bi čebela izginila z obličja sveta, bi človeku ostala ne več kot štiri leta življenja. Nič več čebel, nič več opravevanja, nič več rastlin, nič več živali, nič več človeka.« Pohvalil je delovanje društva Ohranimo naravo čisto, ki s svojimi projekti strmi k sobivanju človeka z naravo, naseljem občine Duplek pa je zagotovil, da bodo z novo posajenimi drevesi veliko pridobila.

Tamburaši ter Zala in Gašper

Narava nam je podarila lep sončen sobotni popoldan, z izvedbo starejših slovenskih pesmi pa je prireditve popestril Tamburaški orkester Duplek. Pri tem seveda ni smela manjkati pesem Čebelar, Ansambla Lojzeta Slaka.

Gosta prireditve, mlada glasbenika Zala in Gašper, nista skrivala navdušenja nad projektom in organizacijo prireditve. Zmagovalca Eme 2019 in predstavnika Slovenije na Pesmi Evrovizije 2019 sta bila kot ljubitelja narave vesela, da se je tako veliko število staršev in otrok odločilo posaditi svoje medonosno drevo, ki bo po posaditvi skupaj z njimi odraščalo. V društvu smo veseli, da sta Zala in Gašper sprejela predlog in postala prva ambasadorja društva Ohranimo naravo čisto.

Ob tej priložnosti bi se rad še enkrat zahvalil:

- vsem donatorjem projekta, ki so z donacijami omogočili nabavo sadik in vsega potrebnega sadilnega materiala,
- vsem otrokom in staršem, ki so sodelovali v projektu,
- vsem aktivnim članicam in članom,
- vsem nastopajočim in povabljenim.

V pripravo in izvedbo projekta je bilo vložena veliko truda članic in članov društva ter donatorskih sredstev. V društvu smo zelo veseli, da nam je v teh težkih časih s sodelovanjem vseh navedenih uspelo realizirati novo pozitivno zgodbo. Tako se je le še potrdil slogan našega društva, ki se glasi: Le skupaj lahko skupina ljudi za lepšo prihodnost poskrbi.

Staršem in otrokom, ki so nam sporočili, da se prireditve ne bodo mogli udeležiti, smo člani društva dostavili sadike in sadilni material dan po prireditvi.

Prireditve je bila izvedena z vsemi potrebnimi dovoljenji, ves čas prireditve pa smo zagotavljali vse potrebne ukrepe, ki preprečujejo širjenje covida-19.

Borut Ludvik,
ŠO društvo Ohranimo naravo čisto

SADILI NA JAVNIH POVRŠINAH

Zasadili smo tri krajše drevorede v Sp. Dupleku in Dvorjanah, na robu Sp. Dupleka pa 176 koristnih dreves

Potem ko je naše društvo pred kratkim s predajo sadik medonosnih dreves in sadilnega materiala otrokom zaključilo projekt Otroci sadijo medonosna drevesa, so bile v sklopu drugega leta društvenega projekta Manj govorit, več sadit na vrsti posaditve dreves na javnih površinah.

Posaditve na javnih površinah je društvo tudi v letošnjem letu izvajalo v sodelovanju z Občino Duplek, ki je zagotovila potrebna finančna sredstva za nakup sadik in sadilnega materiala, poskrbela za izkop sadilnih jam in mešanje zemljine. Društvo Ohranimo naravo čisto je prispevalo 104 ure prostovoljnega dela članic in članov za pripravo in posaditev dreves ter za izboljšavo zemljine 8 kubičnih metrov zemlje in 6 kubičnih metrov humusa, za zaščito dreves pa tudi zastirko v obliki lesnih sekancev.

Projekt Manj govorit, več sadit

Foto: Darius Namestnik

Drevesa v naseljih so do 7-krat bolj obremenjena kot tista v gozdovih. Razlogov za to je več, najpomembnejši pa so zagotovo soljenje cest in pločnikov, onesnažen zrak, omejen prostor za razvoj koreninske grude in krošnje, neprimerna oskrba dreves, pomanjkanje vode ter visoke temperature v vročih poletnih mesecih.

Zaradi omenjenega je društvo v sodelovanju z lokalno krajinsko arhitektko Klementino Tement in predstavniki Občine Duplek namenilo največjo pozornost izbiri primernih dreves in lokacij za posaditve. Da se bodo posajena drevesa čim bolj razvijala in zdravo rastla, bo poskrbela primerna količina mešanice zemljine oz. substrata, ki je bila posebej prilagojena vsaki izbrani vrsti dreves. Zalivanje in ostalo potrebno oskrbo posajenega bo organizirala Občina Duplek.

Zasadili smo tri krajše drevorede v naseljih Spodnji

Duplek in Dvorjane. Novo posajena drevesa bodo senčila javne površine v vročih mesecih, zadrževala močnejši veter, povečala biotsko raznovrstnost in poskrbela za lepši izgled javnih površin.

Vsa drevesa so bila posajena strokovno in z upanjem v srcu, da se trenutno covid-19 stanje izboljša ter da čimprej pride čas, ko se bomo vsi skupaj ponovno brezskrbno družili na javnih zelenih površinah. Za omenjene posaditve je naše društvo prispevalo 105 ur prostovoljnega dela članic ter članov.

Na robu naselja Spodnji Duplek posadili 176 koristnih dreves

V sklopu društvenega projekta Manj govorit, več sadit smo na južnem delu naselja Spodnji Duplek izvedli zasaditev protivetrnega zaščitnega pasu. Omenjena zasaditev bo delno nadomestila gozd, pred desetletji posekan na sedanjem območju naselja Center A.

Aktivne članice in člani društva smo bili po dveh dneh posaditev izčrpani, a naša srca so bila polna zadovoljstva nad opravljenim.

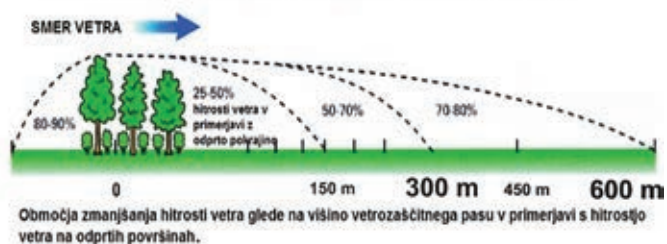
Sadili smo: ostrolistni javor, poljski javor, gorski javor, hrast, beli gaber, divjo češnjo, divjo jablano, divjo hruško, rumeni dren, dobrovito, kalino.

Društvo Ohranimo naravo čisto je za to zasaditev prispevalo 6 kubičnih metrov humusa, 20 kubičnih metrov zemlje in 104 ure prostovoljnega dela članic ter članov. Občina Duplek (lastnik zemljišča) je poskrbela za sadilni material in sadike, izkop sadilnega jarka in mešanje zemljine. Pripravljeno zemljinjo je v sadilni jarek zapolnilo Konjensko društvo prijateljev konj Duplek (najemnik zemljišča).

Namen zasaditve: namenska zasaditev drevja na robu urbanih površin ima lahko več različnih ciljev in namenov.

Osnovni namen protivetrnega zaščitnega pasu na območju čistilne naprave Spodnji Duplek je zmanjšanje hitrosti vetra ter s tem zmanjšanje njegove razdiralne moči oz. negativnega vpliva na zemljišča in objekte v naselju Spodnji Duplek. Učinek zmanjšanja hitrosti vetra je različen, in sicer glede na višino drevja v zaščitnem pasu in glede na oddaljenost merjenja hitrosti vetra pred in za zaščitnim pasom. Najboljši rezultat zmanjšanja hitrosti vetra protivetrni zaščitni pas doseže na razdalji do 10

Učinek izvedenega protivetrnega pasu na naselje Spodnji Duplek v letu 2030

Posaditev protivetrnega zaščitnega pasu

Foto: Facebook stran društva Ohranimo naravo čisto

drevesnih višin protivetrnega (vetрозаščitnega) pasu na zavetrni strani (do 50 % glede na prvotno hitrost vetra).

Nasad bo ob zaščiti naselja pred močnimi južnimi vetrovi opravljal tudi vlogo zatočišča za manjše prostoživeče živali. Kar 80 % posajenih dreves je odlično medonosnih, kar bo pomenilo izredno veliko dodatne hrane za kranjske čebele, čebele samotarke, čmrlje, metulje itd. 40 % posajenih dreves bo nudilo hrano pticam, vevericam, ježkom idr. Biotska raznovrstnost se bo s posaditvijo protivetrnega pasu na tem območju bistveno povečala.

Izvedena posaditev zaščitnega pasu bo ozelenila južni del naselja in s tem prispevala k lepšemu izgledu naselja Spodnji Duplek.

Zasadili smo visokostebelni travniški nasad v naselju Johe

Veseli smo, da smo v sklopu projekta Manj govorit, več sadit v sodelovanju z lastnikom zemljišča g. Petrom Gre-

ifonerjem uspeli zasaditi srednje velik travniški nasad (12 sadnih dreves). Lastnik je poskrbel za izkop sadilnih jam in mešanje ter zapolnitev zemljine, društvo Ohranimo naravo čisto pa je poskrbelo za strokovno posaditev in nakup sadik ter potrebnega sadilnega materiala. Društvo Ohranimo naravo čisto je za zasaditev sadovnjaka prispevalo 26 ur prostovoljnega dela članov in članic.

V dogovoru z lastnikom zemljišča nasad ob cesti v naselju Johe ne bo ograjen in bo prosto dostopen sprehajalcem in kolesarjem, ki bi si za potešitev lakote želeli odtrgati kakšen drevesni sadež. Posajena so bila visokostebelna drevesa češenj, različnih starejših sort jablan, ogrska marelica in skorš. Namen zasaditve je spodbujanje ohranjanja in oživljanja travniških sadovnjakov v naseljih občine Duplek. Nasad bo pozitivno vplival na okoljsko pestrost in izgled krajine v naselju

Borut Ludvik,

ŠO društvo Ohranimo naravo čisto

SANACIJA NELEGALNIH ODLAGALIŠČ V NASELJIH VURBERK IN ZGORNJI DUPLEK

Za nelegalno odlaganje odpadkov na mesta, kamor ti ne sodijo, je zagrožena kazen od 400 do 1500 EUR.

V imenu društva Ohranimo naravo čisto in prebivalcev občine Duplek smo 26. oktobra 2020 pozvali pristojne državne institucije k sanaciji večjega nelegalnega odlagališča odpadkov na lokaciji nekdanjega Mlinškega potoka v kraju Vurberk. Gre za naravno zaščiteno območje Krajinskega parka Drava.

12. novembra 2020 smo od Ministrstva za okolje in prostor RS prejeli zagotovilo, da je bilo omenjeno odlagališče pregledano in da bo podjetje Saubermacher, ki je s strani države pooblaščen za prevzem tovrstnih odpadkov, do 20. novembra 2020 zaključilo s sanacijo. Zapisano se je realiziralo v roku.

Od PP Maribor, VGP Drava in Medobčinskega redarstva smo dobili zagotovila o njihovi večji prisotnosti na območju Krajinskega parka Drava. Namen povečane prisotnosti predstavnikov omenjenih institucij je preprečevanje odlaganja odpadkov v naravo.

Ob tem obveščamo morebitne kršitelje, da je za nelegalno odlaganje odpadkov na mesta, kamor ti ne sodijo, torej v naravo, zagrožena kazen od 400 do 1500 EUR. Prebivalce občine Duplek pa pozivamo, da si pri opaženem odlaganju odpadkov zapišete registrsko številko vozila in jo nemudoma javite na 113. Če želite ostati anonimni, na to opozorite v prijavi.

V našem društvu se v okviru zakonskih zmožnosti in v svojem razpoložljivem prostem času trudimo, da v bodoče do takšnih odlagališč ne bi več prihajalo. Hkrati lahko povemo, da nismo in ne moremo biti ponosni na sokrajane, ki svoje odpadke namesto v zbirni center odpadkov odložijo kar v našo skupno naravo.

Končana sanacija odlagališča v naselju Vurberk Foto: Borut Ludvik

Z dovoljenjem gospe Mirjane Fesel, vodje GJS varstva voda na VGP Drava, objavljamo dopis, ki smo ga z njene strani prejeli po končani sanaciji:

»V skladu s 'terenskim srečanjem' na lokaciji stare struge Žitečkega potoka v naselju Vurberk vam pošiljam obljubljeni informacije.

Odstranili smo 76.420 kg nelegalno odloženih odpadkov, med njimi je bilo 26.160 kg raznovrstnih gradbenih odpadkov, 29.080 kg bioloških odpadkov, med katerimi je prevladoval zeleni odrez, in 21.180 kg kosovnih odpad-

kov. Volumsko smo odstranili več kot 100 m³ odpadkov.

Med odpadki so se znašle tudi odvržene živalske kože, salonitne plošče, izolacijski material, pohištvo, tekači, oblačila, čevlji, sanitarna oprema, raznovrstna plastična embalaža, tudi embalaža fitofarmaceutskih sredstev, vreče z navadnimi gospodinjskimi odpadki ...

Strošek odstranitve odpadkov z vključenim DDV-jem je znašal nekaj čez 22.000 EUR.

Žal smo tekom odstranjevanja odpadkov opazili že sveži dovoz zelenega odreza ... Očitno je žal 'peščica krajanov' navajena odlaganja odpadkov na okolju neprijazen način – kljub možnosti drugačnega ravnanja s svojimi odpadki.

Ob odstranjevanju odpadkov se kar samo postavlja vprašanje, kdo so ti posamezniki, ki si privoščijo takšno ravnanje, le kakšen je njihov odnos do narave in seveda do sočloveka ... Ob tem ti posamezniki pozabljajo, da se lokacija divjega odlagališča nahaja v sami strugi Žitečkega potoka in znotraj poplavnega območja reke Drave. To pomeni, da se bo ob visokih vodah kar nekaj odpadkov – kot npr. plastenke, vrečke, stiropor, izolacijski materiali, tudi biološki odpadki – s tokom razpršilo po bližnjih kmetijskih obdelovalnih površinah ... Verjetno prizori nasmetenih kmetijskih obdelovalnih površin ne bodo lepi ...

Prav tako tudi ne morem prezreti dejstva, da lahko raznovrstni nelegalno odloženi odpadki, med katerimi so npr. živalske kože, embalaže fitofarmaceutskih sredstev, zaoljene plastenke, v vrečah razpadajoči gospodinjski odpadki ..., že sami po sebi čezmerno obremenjujejo območje z zdravju nevarnimi oziroma škodljivimi snovmi.«

Tekom sanacije omenjenega odlagališča smo bili s strani sokrajana obveščeni o še eni lokaciji večjega nelegalnega odlagališča odpadkov, in sicer ob gramoznici v Zgornjem Dupleku. Lastnika tamkajšnjega zemljišča sta Republika Slovenija in Občina Duplek. Nič kriva lastnika bosta morala poskrbeti za odstranitev odpadkov s svojih zemljišč. Stroške sanacije bomo tako plačali državljani in krajanje občine Duplek. Zaradi omenjenega znova pozivamo vse občanke in občane, da ne gledajo stran, ko opazijo nekoga odlagati odpadke na mesta, kamor ti ne sodijo. Varstvo bivalnega okolja je skupna odgovornost nas vseh in prav je, da se začnemo tega zavedati. Le tako bo naše okolje čisto in predvsem zdravo za bivanje.

Ker opažamo, da občanke in občani niso dovolj dobro seznanjeni z delovanjem Zbirnega centra Duplek, podajamo glede tega nekaj bistvenih informacij. Podrobne informacije dobite na samem centru oz. spletni strani Čisto mesto.

- Zbirni center Duplek je odprt 4 dni v tednu;
- za oddajo odpadkov je treba predložiti odrezek položnice Čisto mesto;
- občina Duplek še vedno sofinancira azbestno kritino, če jo stranka pripelje na ZC Duplek. Stranka se pred dostavo mora oglasiti na občini, ki ji izda vlo-

go, sofinanciranje je do 0,5 m³. Plošče morajo biti na paleti in zavite v PVC folijo;

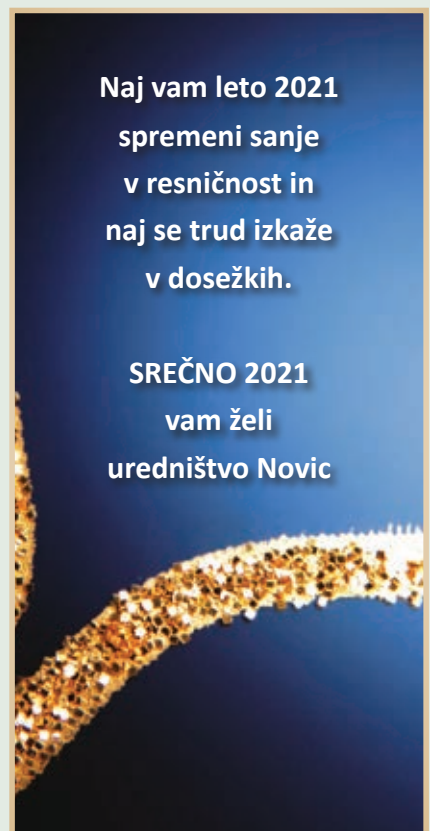
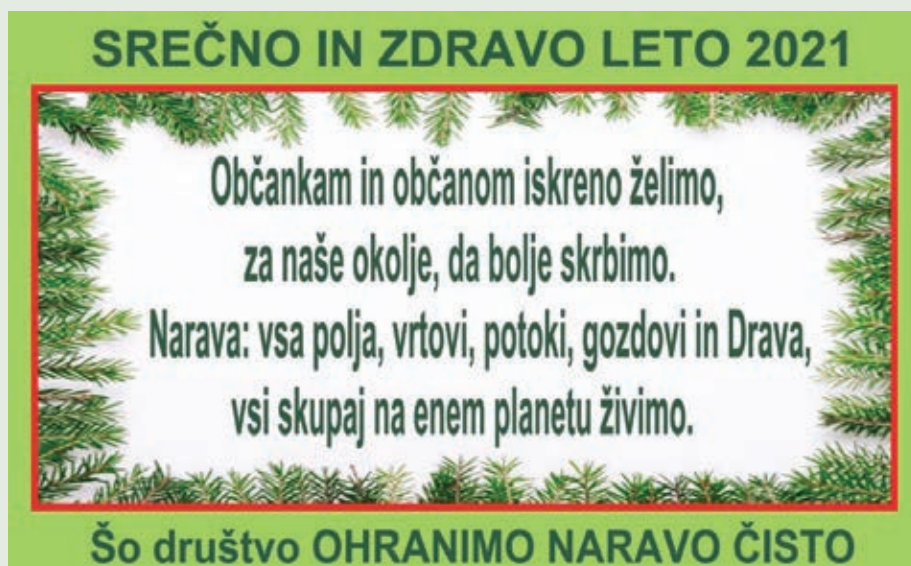
- zeleni odrez se zbira v 5–7 m³ velikih kontejnerjih, dolžine 3,9 m, širine 1,8 m in višine 1,5 m. Da se kontejner volumensko čim bolj optimalno zapolni, je želja, da so pripeljani odpadki čim krajši, torej dolgi od 1 metra do največ 2 metrov;
- plačljivi odpadki se vedno ocenijo glede na dejansko pripeljano količino. Torej, če je cena za 1 kubični meter gradbenih odpadkov 43 EUR in je dejanska oddana količina 0,1 kubika, je cena oddaje 4,3 eur, in ta znesek se prišteje k položnici Čisto mesto naslednji mesec;
- pripeljane odpadke je potrebno pravilno sortirati, kar traja nekaj časa, zato podjetje Čisto mesto prosi za strpnost tistih, ki so v morebitni čakalni vrsti.

Kot ste lahko prebrali, je bilo naše društvo zadnje tri mesece navkljub koroni precej aktivno.

Vsem občankam in občanom občine Duplek vse dobro v letu 2021.

*Borut Ludvik,
ŠO društvo*

Ohranimo naravo čisto

SUBVENCije IN UGODNI KREDITI ZA OKOLJU PRIJAZNE NALOŽBE

Finančne spodbude za naložbe v rabo obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb

Občane občin ustanoviteljic Skupne občinske uprave Maribor – Skupne službe varstva okolja obveščamo, da je na spletnih straneh EKO sklada odprtih še kar nekaj javnih pozivov za nepovratne finančne spodbude občanom v nove naložbe rabe obnovljivih virov energije (OVE) in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (URE), ki so na razpolago do objave zaključka javnega poziva. Vzpodbude so na voljo kot subvencije in/ali krediti, naložbe so lahko samostojne ali skupne, temu so prilagojeni tudi javni pozivi.

Kadar gre za samostojne naložbe (subvencije ali kredite), lahko občani izbirajo med sledečim:

1 Ogrevanje, prezračevanje, izolacija in okna

- A gradnja solarnega ogrevalnega sistema,
- B vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- C vgradnja plinskega kondenzacijskega kotla za centralno ogrevanje starejše stanovanjske stavbe,
- D vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- E priključitev eno- ali dvostanovanjske stavbe na sistem daljinskega ogrevanja,
- F vgradnja energijsko učinkovitih lesenih oken v starejši stanovanjski stavbi,
- G toplotna izolacija fasade starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe,
- H toplotna izolacija strehe, stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši stanovanjski stavbi,
- I toplotna izolacija tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo v starejši eno- ali dvostanovanjski stavbi,
- J vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stanovanjski stavbi.

2 Vozila

Nepovratna sredstva se lahko pridobijo za:

- nakup novega/testnega vozila na električni pogon,
- predelavo vozila v električno vozilo, tako da je serijsko vgrajen motor na notranje izgorevanje nadomeščen s pogonskim elektromotorjem.

3 Električna samooskrba

Subvencije lahko pridobite za mikro sončne elektrarne, medtem ko so za male sončne, vetrne in vodne elektrarne ter mikro soproizvodnjo toplote in električne energije (SPTE) na voljo krediti.

4 Nakup/gradnja/celovita obnova stanovanjske stavbe

A gradnja ali nakup skoraj ničenergijske nove eno- ali

dvostanovanjske stavbe,

- B celovita obnova starejše eno- ali dvonadstropne stavbe in
- C nakup stanovanja v novi ali obnovljeni skoraj ničenergijski tri- ali večstanovanjski stavbi.

Izključno kredite lahko pridobite za:

- osebna vozila na plin, čistilne naprave za pitno vodo, male čistilne naprave, nakup in namestitve hišnih protipoplavnih pregrad, ponikovalne sisteme za padavinske vode, oskrbo s pitno vodo, prekritje objektov z rastlinsko odejo, priklop na javno kanalizacijo, priklop na vodovodno omrežje, zbiralnike deževnice, zamenjavo azbestne kritine, zamenjavo cevi in oblog, ki vsebujejo nevarne snovi, hišne kompostnike in gospodinjske aparate A+ ali višjega razreda.

V okviru skupinskih naložb (treh ali več posameznih delov stavbe) se lahko prijavite za:

- A toplotno izolacijo fasade zunanega zidu/tal ali zidu proti terenu,
- B toplotno izolacijo ravne strehe, poševne strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru/podstrešju,
- C toplotno izolacijo tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo,
- D optimizacijo sistema ogrevanja in
- E vgradnjo prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka.

V javnem pozivu na spletni strani <https://ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud?ukrep%5B%5D=ogrevanje-in-prezracevanje> lahko za vsako posamezno naložbo najdete konkretne pogoje, ki jim morajo ogrevalne in druge naprave ustrezati, da lahko kandidirate na javnem pozivu.

Subvencije in krediti so na voljo vse leto do preklica.

Kdo se lahko prijavi na javni poziv?

Na javnem pozivu lahko kandidirajo občani in fizične osebe, ki so investitorji, lastniki ali solastniki nepremičnine, imetniki stavbne pravice, družinski člani lastnika in najemniki nepremičnine, na kateri bo izveden ukrep. Kot fizična oseba po tem pozivu ne šteje samostojni podjetnik.

Gospodinjstvom z nizkimi dohodki, ki se soočajo z energetske revščino, je na voljo program Zero 500, financiran iz kohezijskih sredstev, namenjen kot nepovratna spodbuda za energetske prenove. Poziv je odprt do 31. 12. 2020, kandidirajo pa lahko fizične osebe, ki prejemajo socialno pomoč ali varstveni dodatek (zadnjih devet mesecev) in so solastniki vsaj 1/2 nepremičnine. Subvencija pokriva 100 % naložbe.

Vloga mora biti popolna, vsebovati mora vsa dokazila, ki so v javnem pozivu zahtevana za posamezno področje (dokazila so za posamezna področja različna). Pri tem je

potrebno paziti tudi, kdaj oddamo vlogo (pred ali po začetku investicije), saj so tudi tukaj zahteve različne.

V času nastanka tega obvestila je v čakalni vrsti 14.589 prosilcev, čakalna doba za rešitev vloge pa je 7 mesecev.

Natančne informacije o načinu prijave, tehničnih možnostih glede na konkretno lokacijo, pogojih prijave (tehničnih karakteristikah) in načrtovanju opisanih ukrepov

lahko brezplačno dobite pri pooblaščenih ponudnikih in osebno ali preko telefona v pisarni ENSVET, Grajska ulica 7, Maribor. Prosimo vas, da se na svetovanje predhodno naročite na številko 02/23 42 363 ali 070 574 630 oziroma e-mail: info@energap.si.

*Irena Kozar, strokovna sodelavka
Skupna občinska uprava Maribor,
Skupna služba varstva okolja*

PO LOKALNE PRIDELKE NA KMEČKO TRŽNICO

Če kdaj, potem smo prav v mesecih splošnih omejitev spoznali, kaj nam potrošnikom pomeni imeti možnost oskrbe z osnovnimi kmetijskimi pridelki in živili v domačem kraju.

Naši kmetje so se ves čas trudili oskrbeti prebivalstvo s sezonsko svežimi pridelki s kmetij. Izpostavljali in razdajali so se za vse nas, za kar se jim lahko le poklonimo in zahvalimo.

Z nakupi na Kmečki tržnici Duplek, neposredno na kmetijah ali v prodajnem kiosku v Sp. Dupleku podpiramo razvoj kmetijstva v domači občini Duplek.

Cene pridelkov so primerljive.

Tržnica posluje vsako soboto med 8. in 14. uro.

Kmečka tržnica Duplek

**Hvala za zaupanje!
Blagoslovljene božično-novoletne praznike
srečno v 2021**

Kmečka TRŽNICA Duplek

KURILNA SEZONA PRIHAJA Z ZAMUDO

Letošnja kurilna sezona se je pomaknila kar daleč proti koledarski zimi.

V oktobru smo beležili dokaj visoke temperature zunanjega zraka, ki se nadaljujejo tudi v novembru. Vztrajanje toplega vremena pa zamika tudi kurilno sezono, kar je z vidika kakovosti zraka sicer dobro, je pa, žal, pokazatelj vse večjih podnebnih sprememb v lokalnem okolju.

H kakovosti zunanjega zraka lahko veliko prispevamo občani sami, saj je v zimskih mesecih ta precej slabša, kar je povezano s kurilno sezono in prometom.

Ogrevanje stavb, priprava tople sanitarne vode in hlajenje imajo na kakovost zraka občuten vpliv, zato je zelo pomembna izbira energenta, ki najmanj onesnažuje okolje.

Kljub splošnim smernicam o uporabi ustreznega energenta pa v praksi še zmeraj velik delež predstavljajo fosilna goriva in lesna biomasa, prav tako nam velikokrat menjavo stare kurilne naprave onemogoča finančno stanje gospodinjstva.

Kaj lahko sami naredimo za boljši zrak?

O kurjenju lesnih goriv je bilo že veliko napisanega, ker pa je lahko nepravilno kurjenje velik onesnaževalec zraka, vseeno velja poudariti naslednje:

- Pravilna izbira kurilne naprave

Sodobne naprave so tehnološko napredne, imajo večji izkoristek in zato nižje stroške energenta ter občutno nižje izpuste dimnih plinov v ozračje. Predimenzioniranost kurilne naprave vodi v prehitro zgorevanje in oddajanje prevelike količine toplote v prostore, s čimer znatno povečujemo stroške!

- Kakovost goriva

Za kurjavo so primerna polena, lesni briketi ali peleti iz naravnega, kemično neobdelanega lesa. Barvan, lepljen in umazan les ni primeren za kurjavo!

Drva za takojšnjo uporabo morajo biti primerno suha. Glede na okolje se sušijo različno dolgo – smreka in topol se sušita okoli eno leto, hrast pa tudi do tri leta. Drva naj bi vsebovala manj kot 20 % vlage, saj imajo vlažna manjši izkoristek, povzročajo večje onesnaženje zraka in tudi večje stroške. Prav tako je pomembna velikost polen, ki morajo imeti čim manj lubja in biti brez trohnobe.

Lesni peleti so različnih kakovostnih razredov (A1, A2 in B za domačo rabo ter I1, I2 in I3 za industrijsko rabo). Opredeljeni so glede na delež pepela, vlažnost, gostoto nasutja in mehansko obstojnost (delež finih delcev). Razlikujejo se glede na vrsto lesa (kalorično vrednost) ter so raznovrstne sestave (čisti les, lubje, smola in druge primesi) in različnih dimenzij (premer in dolžina). Kakovostni peleti se izkazujejo s certifikatom.

Način kurjenja

Najprimernejši način je zgornje odgorevanje goriva od vrha proti rešetki, ki se izvede tako, da najprej zlagamo večja polena (vzporedno ali križno), nanje polagamo manjše nasekana drva ali trske, med katere položimo vžigalni material (npr. lesno volno). Z dovodom zraka uravnavamo plamen. Faza vžiganja in segrevanja mora biti čim krajša, saj v nasprotnem primeru prihaja do nepopolnega zgorevanja in tvorbe CO. Ne pozabite na obvezno uporabo senzorjev za ogljikov monoksid!

Vzdrževanje kurilne naprave

Redno čiščenje pepela in pravilno vzdrževanje v skladu z navodili proizvajalca sta pogoj za dobro delovanje naprave in zmanjšanje izpustov v prostor in zunanji zrak. Prav tako je pomembno izvajanje rednih pregledov in čiščenje dimniških naprav.

Ob doslednem upoštevanju teh osnovnih pravil bo zgorevanje v peči potekalo s svetlim, rumenim ali modrikastim plamenom, brez vidnega dima in z nizkimi emisijami, medtem ko je za visoke emisije značilen temnejši, rdeč ali celo črn plamen in sajast dim, v dimniku pa so opazne sajaste in katranske obloge (možnost dimniškega požara). Čeprav velja lesna biomasa za ekološko prijazno, pa lahko na podlagi zapisanega ugotovimo, da z neustreznim načinom kurjenja okolju povzročimo veliko škode (povi-

šane koncentracije PM delcev, benzo(a)pirena, črnega ogljika in drugih onesnaževal iz nepopolnega izgorevanja), ki se nam vrača v obliki številnih respiratornih, krvožilnih in srčnih bolezni.

Kurjenje odpadkov?

V zadnjih letih se je močno povečala uporaba malih kurilnih naprav na lesna goriva v gospodinjstvih, saj je les finančno dokaj ugoden energent oziroma ga je v našem okolju relativno veliko. Ob tem opazamo tudi povečano onesnaženje zraka s trdimi delci na račun kurjenja, kar dokazuje vedno večji delež črnega ogljika v teh delcih. Ob lesu ljudje za gorivo uporabljajo različne snovi/odpadke, ki v peč ne sodijo, zato so vse pogostejše pritožbe na brezvestno ravnanje soobčanov. Vedeti moramo, da je mogoče po izpustu iz dimnika (po količini, barvi, gostoti dima) sklepati na neustrezno kurjenje.

V skladu z veljavnimi predpisi o ravnanju z odpadki je kurjenje le-teh prepovedano, saj s takim početjem neposredno škodujemo naravi in ogrožamo zdravje ljudi okoli sebe.

Glede na pritožbe občanov in z namenom preprečevanja nepotrebne onesnaževanja okolja bo Občina Duplek organizirala poostren nadzor z okoljsko inšpekcijo in dimnikarsko službo, s čimer želimo zagotoviti ustrezno in znosno bivalno okolje za vse občane ter preprečiti nepotrebne zdravstvene težave. Ob tem prosimo občane, da spoštujejo predpise in se tako vedejo odgovorno do sebe, svojih bližnjih in ostalih prebivalcev.

Napačen način kurjenja ni samo naša težava, ampak v prvi vrsti naše bližnje okolice, ki vdihava onesnažen zrak iz našega kurišča!

Viri:

- Vzdrževanje kurilnih naprav in toplotnih črpalk pred in po kurilni sezoni, *Energap*
- *Kakovost peletov v Sloveniji 2019, Gozdarski inštitut Slovenije*
- *Zgorevanje lesa v malih kurilnih napravah; Jože Kaplar, spletna stran MOP*

Skupna služba varstva okolja
Irena Kozar

OBNOVLJENO IGRIŠČE

Igrišče ob osnovni šoli v Spodnjem Dupleku je prvo tovrstno igrišče v občini.

Na podlagi uspešne prijave na javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi v letih 2020, 2021 in 2022 smo šolsko asfaltno igrišče preplastili z umetno maso.

Asfaltna površina je bila že precej načeta s številnimi razpokami in neravninami, zato sta bili naprej izvedeni ustrezna sanacija površine in vgradnja temeljev za pritrditev golov. Na tako pripravljeno površino je bila v obliki črke L v skupni velikosti 920 m² izvedena vgradnja multifunkcijske umetne mase, certificirane pri Fibi, ki je med boljšimi glede vzdržljivosti, vzdrževanja in morebitnega potrebnega saniranja zaradi fizičnih poškodb. Podlaga je primerna za različne športe, kot so: košarka, nogomet, rokomet, med dvema ognjema ipd.

Vrednost celotne investicije znaša 49 tisoč evrov, od tega je bilo s strani Fundacije za šport odobrenih 10.404 EUR sofinancerskih sredstev.

Prenovljeno igrišče v Spodnjem Dupleku pred izrisom črt Foto: Natalija Jakopec

Natalija Jakopec

TEDEN OTROKA V VRTCU KORENA

Prvi teden oktobra je za otroke še posebej pomemben, saj ravno takrat obeležujemo Teden otroka.

Gre za projekt, ki ga že od leta 1954 izvaja Zveza prijateljev mladine Slovenije. V tem tednu se širom Slovenije

pripravljajo najrazličnejše aktivnosti ter pester program za otroke. Tudi v našem Vrtcu Korena smo ta teden preživeli na pester in zabaven način. Letošnje leto smo ga praznovali pod sloganom »Odgovor je pogovor«, kar

Foto: Francka Nipič, Metka Kolar in Andrej Turk

smo podkrepili s citatom Salomona: »Beseda, izgovorjena ob pravem času, je zlato jabolko v srebrni skodeli.«

V ponedeljek, 5. oktobra, smo si pričarali glasbeni dan, na katerem smo prepevali otroške pesmice in poplesovali tako majhni kot veliki.

V torek je potekal plesni pogovor z Natalijo, učiteljico plesa, ki je za vsako skupino posebej pripravila plesni program.

V sredo je potekal ustvarjalni dan; ustvarjali smo z naravnimi materiali. Zaposleni smo v svojih igralnicah pripravili različne dejavnosti, otroci pa so se tako preizkusili v štirih različnih dejavnostih ustvarjanja z naravnimi materiali.

V četrtek je za otroke, starejše od treh let, potekala pravljíčna joga, ki smo jo izvedli z Jasno, mamo našega vrtčevskega otroka.

Otroci do treh let pa so pod vodstvom vzgojiteljice Mihaele izvajali tibetanske vaje.

Zadnji dan Tedna otrok smo zaključili letnemu času primerno. Otroci so se doma s pomočjo staršev podali na lov za kostanji, ki so jih v petek prinesli v vrtec. Najprej smo obrali grozdje, ga stisnili in si za nagrado privoščili pečene kostanje ter grozdni sok.

Vsi skupaj smo preživeli pester in zabaven teden. Iskreno se zahvaljujemo Nataliji in Jasni za njun čas in obogatitev otrokovega časa v vrtcu ter hišniku Petru za slastno pečene kostanje.

V Vrtcu Korena se zaposleni vsak dan, ne samo v Tednu otroka, trudimo delovati v največjo korist vsakega otroka ter mu zagotoviti zadovoljno in ustvarjalno otroštvo v vrtčevskem okolju.

Ksenja Petrič

Toplo ognjišče in upanje v očeh,
iskreno želimo vam v teh prazničnih dneh.
Zdravja, svobode, bližine vam dragih in srečnih dogodkov nešteto,
naj vam nameni to novo leto!

2021

Lista župana
MITJE
HORVATA

**Modra
lista**

ZAJTRK Z MEDOM – SUPER DAN

V prav posebnih, izrednih okoliščinah so k nam pribrenčale čebelice in nas opomnile, da se pripravimo na projekt Tradicionalni slovenski zajtrk, ki ga organiziramo vsak tretji petek v novembru na dan slovenske hrane. Letos smo ga praznovali že desetič.

Življenje čebelic je otrokom na zanimiv način pričaral ribič Pepe v krajšem filmu o krajnski sivki. Film je otroke animiral za igro in ustvarjanje. Ustvarili smo čebelice iz papirja in plastelina. Seveda nismo pozabili izdelati čebelnjaka.

Foto: Tina Ajlec

Foto: Andrej Turk

Med ustvarjanjem smo tudi zaplesali ob pesmi Čebelice skupine Čuki. Za otroke smo izdelali pobarvanke, ki smo jih odkrili na strani Čebelarke zveze Slovenije.

Za Tradicionalni slovenski zajtrk smo praznično pogrnili mize in se posladkali s slovenskimi dobrotami ob zvokih harmonike in »starega čebelarja«.

Foto: Andrej Turk

Foto: Andrej Turk

Tina Ajlec, vzgojiteljica Vrtca Korena

**SREČNO
2021**

*Naj v letu,
ki pride težava odide,
tisoč skrbi naj se v šampanjcu stopi...*

*Naj nas tudi v letu 2021
povezujejo lepe misli in iskrene želje,
da skupaj obogatimo življenjski vsakdan...*

**Z najlepšimi željami
v prihajajočem letu**

OLDTIMER DUPEK

OB ROBU IGRIŠČA

Pogovarjali smo se z Matjažem Čuješem predsednikom Košarkarske akademije Maribor in uspešnim dolgoletnim trenerjem.

Dogajanje, povezano z otvoritvijo nove športne dvorane, je za seboj povleklo številne aktivnosti. Veliko usklajevanja in veliko število novih spoznanj. Tako smo v sklopu organizacije prireditve vzpostavili kontakt in sodelovanje z enim izmed uspešnejših športnih kolektivov na področju košarke v Mariboru, s Košarkarsko akademijo Maribor.

Košarkarska akademija Maribor je klub, ki deluje že vrsto let. Številni uspehi različnih selekcij so zaznamovali preteklo obdobje, prav tako pa so v klubu orientirani v prihodnost in delo z mladimi. Letošnja sezona je klubu prinesla številne kadrovske spremembe, predvsem na področju stroke, in jasno vizijo za prihodnost.

Ob robu igrišča smo se o tem in onem pogovarjali s predsednikom kluba in uspešnim dolgoletnim trenerjem Matjažem Čuješem.

Gospod Čuješ, ste uspešen dolgoletni trener in danes predsednik kluba, ki je eden izmed uspešnejših košarkarskih kolektivov pri delu z mladimi v Mariboru. Kako dolgo že deluje Košarkarska akademija Maribor?

Košarkarska akademija Maribor je naslednica Košarkarske šole Sani Bečirovič, ustanovljene leta 2012. Delujemo na širšem področju Štajerske. Kot del Košarkarskega kluba Bistrica, Slovenska Bistrica, in KK Ruše delujemo že pet let. Tako smo prisotni v Mariboru, Rušah, Slivnici, Slovenski Bistrici itd.

Brez pomisleka ste se odzvali na naše povabilo in vaša selekcija fantov ekipe U17 je izvedla tudi prvi uradni trening katerekoli ekipe v ekipnih športih v naši novi večnamenski športni dvorani. Poleg zelo uspešne ekipe fantov U17 imate v klubu še ostale selekcije. Koliko

Trening ekipe U17 Košarkarske akademije Maribor Foto: MP Produkcija

otrok je vključenih v proces treninga in tekem v vašem klubu?

Trenutno deluje okrog 60 otrok v klubskih selekcijah in več kot 100 fantov in deklet v osnovnošolskih ekipah. V tekmovalnem procesu naše ekipe nastopajo v 1. in 2. slovenski košarkarski ligi, kjer se lahko pohvalimo s solidnimi rezultati glede na mladost ekip. Svoje znanje pa predstavljamo tudi na različnih košarkarskih turnirjih doma in – verjamemo, da še v tej sezoni 2020/2021 – tudi v tujini.

Naša športna infrastruktura v občini nam žal v preteklih letih ni dovoljevala, da bi imeli možnost gostiti košarkarske kolektive. Danes se s pridobitvijo nove športne dvorane tudi to spreminja. Vam pa razmere v naši občini na področju košarke niso neznanka?

V občini Duplek smo že delovali, in sicer kot krožek v osnovni šoli. Zaradi stiske s prostorom smo krožek morali opustiti. S pridobitvijo nove športne dvorane se spet vračamo, zaenkrat s treningi tekmovalne selekcije U-17, dolgoročno pa si želimo obuditi šolski krožek košarke, saj po izkušnjah iz prejšnjih let vemo, da imajo učenci vaše šole košarko radi.

**POSTANI
KOŠARKAR!**

VPIS NOVIH ČLANOV
INFO: ka.maribor@gmail.com
[040 722 074](tel:040722074)

Kje lahko vsi nadobudni mladi košarkarji dobijo več informacij? Kje se lahko vpišejo?

Vsi, ki bi se nam želeli pridružiti, nas lahko kontaktirajo na številko 040 722 074 ali na elektronski naslov ka.maribor@gmail.com. Zelo bomo veseli novih članov.

Še morda za konec kakšno sporočilo z vaše strani oziroma ali lahko pričakujemo tudi kakšno pravo prvenstveno tekmo v naši športni lepotici?

Gospodu županu Mitji Horvatu in njegovi ekipi se zahvaljujemo za priložnost in termine v novi športni dvorani z obljubo, da bomo s treningi in tekmami popestrili športno dogajanje v občini Duplek. Se vidimo na igrišču oziroma v športni dvorani Duplek.

Košarkarska akademija Maribor v sezoni 2020/2021 postaja del športnega dogajanja v naši občini. Tako bodo fantje ekipe U17 ob ponedeljkih in torkih izvajali treninge v naši športni lepotici, prav tako pa smo se skupaj s klubom dogovorili, da bodo v prihodnje odigrali tudi kakšno prvenstveno tekmo.

Dejan Stanko

KARATE DOBER ZA VAŠEGA OTROKA

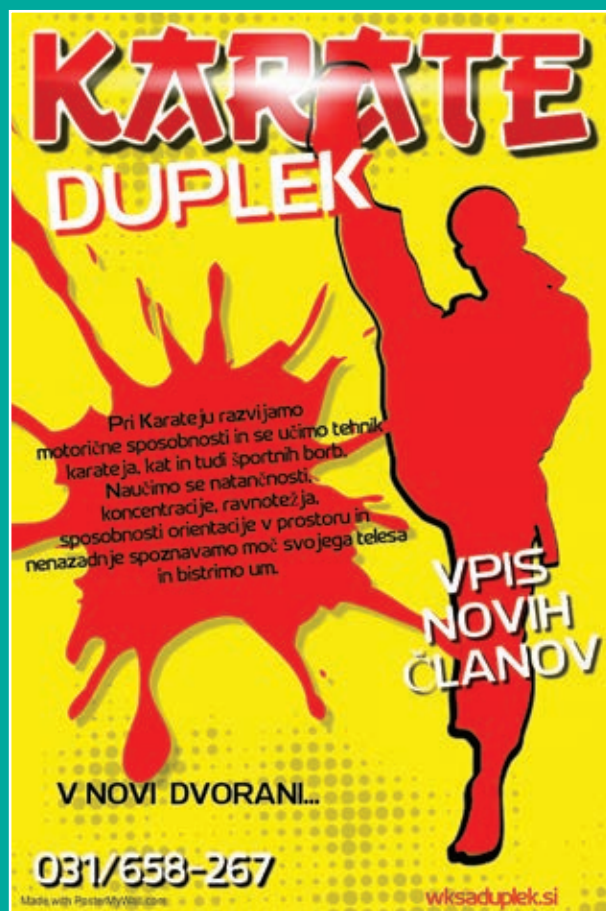
Kot večino društev je tudi nas koronavirus ohromil in nam po začetku sezone, ko se nam je pridružilo veliko novih članov, onemogočil nadaljnjo vadbo karateja.

Kar delamo, delamo z veseljem, kar vidijo tako naši člani kot tudi njihovi starši, in ker nas je že veliko, smo zelo veseli novih prostorov v novi športni dvorani Duplek, kjer bomo lažje usklajevali skupine. Zbirali se bomo v zgornji telovadnici, in sicer v torek in petek ob 17.30, naši najboljši pa bodo lahko trenirali tudi ob sredah v veliki dvorani. Ker smo drugačni, je prvi mesec brezplačen.

Poskusi tudi ti!

Matej Verbošt

JUDO V ČASU KORONAVIRUSA

Zahvala vsem, ki nas že 20 let kakorkoli podpirate

Leto 2020, še eno zanimivo in zagotovo nepredvidljivo leto. Situacija po vsem svetu je prizadela vse, vključno s športom. Ker je zdravje ljudi trenutno na prvem mestu, smo morali že drugič v tem letu zaključiti z vadbo juda vseh skupin.

Čeprav je to leto obdano s številnimi vprašanji, na katere nimamo odgovorov, pa mi vseeno ostajamo pozitivni in nestrpnostno čakamo na nove izzive. Več kot 20 let smo čakali na svoj prostor, kjer nas bodo judo blazine pričakale vsakič, ko bomo vstopili v njega, in kjer bomo končno lahko rekli, da smo doma. In dobili smo tako svoj prostor kot tudi športno dvorano, v kateri bomo lahko prirejali vse svoje aktivnosti. Vrsto let smo bili primorani orga-

nizirati mednarodni pokal občine Duplek v judu v sosednjih občinah, ki so se ga sicer udeležili številni domači in tuji klubi in na katerem je sodelovalo več kot 300 športnikov te plemenite japonske borilne veščine. Letos ga nismo mogli organizirati, ga pa bomo zato drugo leto s še večjim veseljem.

Zahvaljujemo se Občini Duplek, županu, vsem občanom in tistim, ki ste že 20 let del zgodbe Judo kluba Duplek. Ob dvajseti obletnici obstoja kluba se želimo spomniti vseh, ki so sodelovali pri ustanovitvi, in vseh, ki še danes verjamete v nas. Judo je za nas način življenja. Način, s katerim postajamo ljudje, ki prispevajo k boljši družbi.

Pogum, spoštovanje, skromnost, prijateljstvo, čast, iskrenost, samokontrola, vljudnost ... vse to je judo in vse to želimo deliti med vas. Ob prihajajočih praznikih vam želimo miren božič in veliko trenutkov v letu 2021, ki vam bodo narisali nasmeh na obraz.

Kristina Vršič

REKREACIJA JE POZIMI ŠE POSEBEJ POMEMBNA

Zaradi epidemije zaprta vrata Bini akademije

Telesna vadba je ključnega pomena za zdravje in dobro počutje. In če mislite, da vam pozimi ni treba vaditi, se motite. V tem času je vadba morda še pomembnejša kot poleti, saj pozimi več časa prežimo v stanovanju in jemo bolj kalorično hrano. Pomanjkanje telesne vadbe se lahko kmalu pokaže z odvečnimi kilogrami in celo s poslabšanjem zdravja. Redna vadba bo pripomogla tudi k višjemu nivoju energije, produktivnosti in boljšemu počutju na splošno.

Izboljšuje imunski sistem

V kombinaciji z zdravo prehrano je redna vadba odlično sredstvo za izboljšanje imunskega sistema, dobra telesna pripravljenost pa zmanjšuje tveganje za prehlad ali gripo. Že deset minut aktivne vadbe na dan lahko bistve-

no vpliva na počutje človeka, seveda pa izberite tisto, ki vam najbolj ustreza, pa naj bodo to poskoki s kolebnico ali zgolj sprehod v naravi.

V mrzlih dneh prija bolj kalorična in težka hrana, a to hkrati pomeni, da velikokrat zaužijemo več kalorij, kot pa jih telo potrebuje. Če niste telesno aktivni, se kalorije nalagajo prav tam, kjer jih najmanj želite. Namesto da se obremenjujete, s koliko kilogrami boste vstopili v poletje, ko boste morali pogosteje pokazati golo kožo, raje redno trenirajte in kalorije se bodo kar stopile. Zdaj lahko maščobne obloge namreč še skrijete pod plaščem, kmalu pa jih ne boste mogli več ...

Za boljše počutje in daljše življenje

Če smo telesno šibki in utrujeni, le težko dlje časa ostanemo motivirani, učinkoviti in pozitivno naravnani,

svoje pa dodajo še sivi in mrzli zimski dnevi ter dolge noči. Na vreme kratkoročno res ne moremo vplivati, lahko pa poskrbimo, da se bomo kljub sivini počutili dobro. Poskusite z rekreacijo v stanovanju ali na prostem in pri njej vztrajajte – raziskave so pokazale, da telovadba spodbuja izločanje endorfinov, tako imenovanih hormonov sreče.

Prekinite »zimsko spanje« in se spravite na noge. Tako kot je škodljivo pomanjkanje spanca, tudi preveč spanja ni dobro, prav tako ne dolgotrajno sedenje pred televizijo ali računalnikom. Aktiven življenjski slog je ključ do dolgega življenja, zato naj telesna vadba postane del vaše vsakdanje rutine.

V tem času ni težko najti izgovorov. Bodisi se telesni vadbi odpovemo zaradi vremena ali boleznih bodisi zaradi pomanjkanja časa – na koncu gre zgolj za navado. Če si dovolj želite, lahko nezdrave izgovore zamenjate z bolj zdravimi navadami. Nekaj časa je treba vztrajati, nato pa brez telesne aktivnosti preprosto ne boste mogli več.

Ko je zunaj mrzlo in zasneženo, bi se morda res najraje pokrili s toplo odejo in si privoščili vročo čokolado. A vsak dan temu dodajte vsaj malo rekreacije.

Kako se prehranjevati med prazniki

Veseli december je težko pričakovani konec leta, ko naposled le malo zadihamo. Mize so bogato obložene, povsod diši po praženih mandljih, cimetu in kuhanemu vinu. Za marsikoga je to čas zabave, dovolimo si več sprostitve in privoščimo si tudi tisto, čemur smo se celo leto odrekli. Čeprav se veselimo zaključka leta in vsega, kar nam prinese, je praznični čas lahko trn v peti, ko se na koledarju pojavi januar. Predvsem zato, ker zaradi večjih količin hrane, sladkarij in alkohola (in s tem kalorij) januarja nosimo s seboj še nekaj dodatnih kilogramov maščobe. Nezaželeno darilo, ki smo si ga poklonili kar sami. Ironično, mar ne?

Razumljivo je, da nam v tem času zavore popustijo, ker je naposled le nastopil čas, da praznujemo. Večina praznuje v družbi prijateljev ali družine. Gre za intimne trenutke, ki imajo morda korenine daleč v naši preteklosti. Konec leta pomislimo na vse, kar smo doživeli, in nazdravimo temu, da smo še vedno tukaj in vztrajamo.

Praznujemo z zelo kalorično (mastno in sladko) hrano ter alkoholom, na mizi pa se vrstijo jedi, ki jih že skoraj tradicionalno pripravljamo za naše najbližje in imajo za nas nek globlji pomen.

Če dobro pomislimo, večino pomembnih življenjskih dogodkov proslavimo za obloženo mizo in s kapljico rujnega, s torto in pihanjem svečk ali katerokoli drugo tradicijo, ki je del naše osebne zgodovine. Decembrski čas je torej tudi čas spominov, ko ponovno obudimo svojo preteklost. Redkeje seveda praznujemo z izleti v gore in krožnikom zelenjave, bolj nam dišijo domači mlinci in kura iz pečice, babičina orehova potica in vino iz očetove izbrane zbirke. Ljudje za take trenutke živimo, kar je tudi prav, čeprav zavoljo teh doživetij zdravje pogosto postavljamo na drugo mesto.

Da bi se januarja dobro (ali vsaj bolje) počutili v svoji koži, spodaj navajam nekaj nasvetov, kako lahko tudi med prazniki poskrbite za svoje zdravje ter kljub druženju in zabavi omejite odvečno nabiranje telesne maščobe, se s tem izognete posledičnemu občutku pretesnih kavbojk in oprijetih majic ter krivdi, ker se vam po novem letu tako ali tako ne bo ljubilo hoditi na telovadbo (novoletne zaobljube), da bi nabrano maščobo pokurili:

- redno pijmo vodo ali nesladkane čaje/limonado.
- izognimo se kaloričnim alkoholnim pijačam.
- pred zabavo oz. prazničnim kosilom/večerjo jejmo redne obroke tekom celega dne.
- naj zelenjava kraljuje na našem krožniku.
- obrokom dodajmo zelenjavno juho.
- obroki naj vsebujejo beljakovine in prehranske vlaknine.

V veliki želji in z velikim upanjem, da premagamo koronavirus ter tako ponovno začnemo z rednimi treningi v Bini akademiji in MGC Danica Duplek, vsem občankam in občanom občine Duplek želim lep in miren božič ter srečno, zdravo in uspešno novo leto 2021.

*Licenciran prehranski svetovalec,
osebni trener in instruktor borilnih veščin
Bine ŠTRUCL*

IZ DEJAVNOSTI DRUŠTEV

ZARADI KORONE MANJ DOGODKOV

Primus Ptuj

Foto: Sandi Košarac

Vurberk

Foto: Borut Ludvik

Planiran program Tamburaškega orkestra Duplek je bil zaradi epidemije okrnjen.

Žal lahko naštejemo le nekaj izvedenih dogodkov, in sicer:

- 15. januarja 2020 smo ljudem popestrili literarni popoldan v Medgeneracijskem centru DANica Duplek;
- 17. januarja 2020 smo na letnem občnem zboru polepšali dan Čebelarstvu družstvu Pobrežje – Duplek;
- 8. marca 2020 smo ob dnevu žena priredili enourni koncert na kulinaričnem razvajanju v hotelu Primus na Ptuj. Obenem se je s slikarsko razstavo predstavil naš član, akademski slikar Branko Duh. V zahvalo smo bili skupaj s hotelskimi gosti deležni kulinarike;
- 20. junija 2020 smo ob občinskem prazniku nastopili ob jezeru (gramoznici) z Dupleško mornarico in pevcem Rudijem Šantlom. Zahvaljujemo se Občini Duplek za domiselno organizacijo in brezplačne bone, da naši želodčki niso bili ne lačni in ne žejni. Ob pogledu na živahno jezero in stojnice, ki so ponujale raznovrstno hrano, smo se odlično podružili ter se počutili, kot da smo nekje ob morju;

- 10. oktobra 2020 smo za društvo Ohranimo naravo čisto na gradu Vurberk ob kratkem programu zaigrali par pesmi, in sicer otrokom, ki so jim bila podeljena medonosna drevesa. Upoštevali smo medsebojno razdaljo, ki je določena v teh težkih časih.

Upajmo na boljše, da bomo spet zajadrili brez virusov in vas še naprej razveseljevali.

Vsem želimo, da ostanete zdravi.

TOD, Marta Muršec

Časi se spreminjajo in z njimi tudi mi.

Zdi se, da smo besede, kot so dobrota, ljubezen, modrost, odnosi, resnica, smisel in vztrajnost postavili na stran, kjer kot Trnuljčica čakajo na prebujenje.

Zbudimo jih!

V življenju najbolj hrepenimo po sreči, svobodi in duševnem miru.

Pridobimo jih!

Podarimo jih drug drugemu.

Mirne božične praznike in zdravo leto 2021

lms
Lista Marjana Sarca

UPOKOJENCI POGREŠAMO STIKE

Za nami je nepredvidljivo leto, polno negotovosti, brez druženja in srečanj.

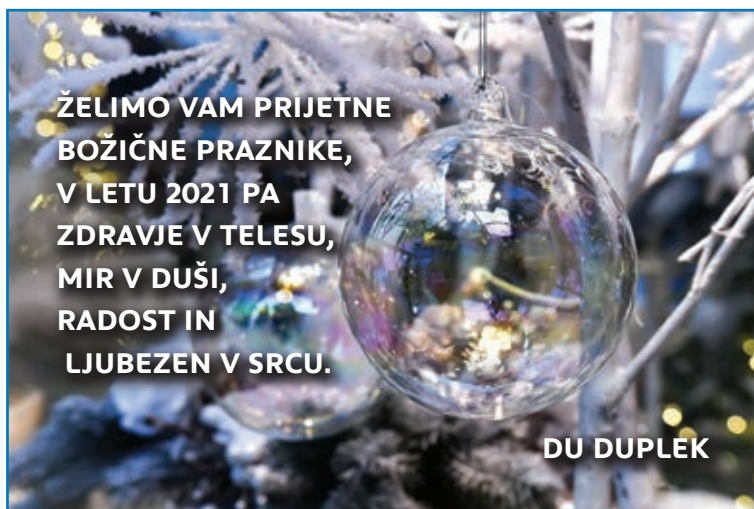
Letošnje leto se počasi poslavlja. Bilo je nepredvidljivo, bolezen covid-19 nam je preprečila vsa srečanja in druženja. Za svoje zdravje smo morali upoštevati navodila vlade in NIJZ. Onemogočeni so nam bili stiki, vse dejavnosti društva, vsa druženja in izleti.

Po prvem valu smo upali, da se razmere uredijo in da dobimo nove priložnosti. A žal ni bilo tako.

V tem času so mnogi izgubili svoje drage zaradi te nenavadne in krute bolezni. Bolnice so še vedno zelo zasedene, mnogi se borijo za svoja življenja, bližnji in svojci pa trepetajo pred najhujšim – izgubo.

Pregovor pravi: po dežju vedno posije sonce. Upam, da tudi v tem primeru to drži. S skupnimi močmi in upoštevanjem ukrepov bomo vendarle premagali to epidemijo in se vrnili v normalnost. A pot do tja je še velika neznanca in čas se vedno izmika.

Upam, da niste osamljeni, da se v družbi svojih dragih počutite varne, da se veliko pogovarjate ter ukvarjate z dejavnostmi, ki vas izpopolnjujejo in veselijo. Da ste srečni na svojih vrtovih, skrbite za cvetje. Vsaj narava nam podarja bogato bero pridelkov in oko se odpočije ob čudovitih pisanih barvah jeseni. Upam, da zmorete

**ŽELIMO VAM PRIJETNE
BOŽIČNE PRAZNIKE,
V LETU 2021 PA
ZDRAVJE V TELESU,
MIR V DUŠI,
RADOST IN
LJUBEZEN V SRCU.**

DU DUPELEK

še krajši sprehod ali greste okrog hiše, kaj preberete in uživate ob kakšni dobri zabavnoglasbeni ali pogovorni oddaji na televiziji.

Vsem nam manjkajo stiki, a čas je, da še malo potrpite. Želim vam, da te nepredvidljive dneve preživite zdravi, ko nam bo dano, pa obljubim, da se zopet srečamo.

Ker letos stiki niso dovoljeni, vam bomo koledarje oddali v poštne nabiralnike.

*Predsednica DU Dupleka
Marinka Čučko*

FANTJE IZPOD VURBERKA

Miklavževga koncerta zaradi razmer v zvezi s koronavirusom ne bo

Kot vsako leto doslej smo se v glasbenem društvu Fantje izpod Vurberka tudi letos temeljito pripravili, da bi vam s pesmijo in glasbo polepšali decembrske dni. Zaradi izrednih razmer v zvezi s koronavirusom prireditve žal ne bo.

Tudi martinovanje v Dvorjanah je odpadlo, čeprav smo kot lani pripravili vinogradniški kviz, ki naj bi postal tradicionalen.

*Miklavžev koncert glasbenega društva Fantje izpod Vurberka ob 35-letnici delovanja (6. dec. 2019)
Foto: Franc Fras*

Ocenjevanje gemaja, kvintona in šmarnice

Naši pridelovalci teh starih sort so tudi letos poslali svoje vzorce na ocenjevanje v Beltince.

Na dupleške vzorce smo lahko ponosni, saj so na tem edinstvenem ocenjevanju v Sloveniji prejeli kar nekaj zlatih medalj.

Fantje izpod Vurberka ohranjamo običaje koledovanja, ko s pesmijo od hiše do hiše voščimo srečo in zdravje v prihajajočem letu.

Letos nas ne bo, vendar si lahko pesmi zavrtite na naših CD-jih. Prijetno poslušanje!

Vsem vam želimo mirne božične praznike, sreče, predvsem pa zdravja v letu 2021 in upamo, da se kmalu spet dobimo.

Alojz Toplak

RAZSTAVA DEL 6. SLIKARSKE KOLONIJE NA VURBERKU

Upodobili so vurberške znamenitosti, pejsaže, domišljjske motive in portret.

Tako kot že nekaj let zapored smo tudi letos člani Turističnega društva Vurberk pripravili razstavo likovnih del 6. slikarske kolonije na Vurberku, ki jo je društvo organiziralo konec junija.

Na razstavi je bilo razstavljenih 49 del slikark in slikarjev, prav toliko umetnikov pa se je družilo tudi na likovnem ustvarjanju na Vurberku. S slikarskimi deli so se predstavili amaterski likovniki s Hajdine, Ptuja, iz Makol, Črešnjevca, Slovenske Bistrice, Dupleka, s Polskave, iz Destrnika in Radelj ob Dravi ter seveda člani likovne sekcije TD Vurberka.

Na otvoritvi razstave, ki je potekala pred kulturnim domom na Vurberku, so udeležence dogodka pozdravili in nagovorili predsednik TD Vurberka Ivan Žižek, predsednik likovne sekcije Marjan Špingler in podžupan občine Duplek David Kumer, ki je razstavo tudi odprl. Čestital je vsem slikarkam in slikarjem. Poudaril je, da je razstava resnično vredna ogleda, saj so dela zelo raznolika in vključujejo vse od portreta, upodobitve vurberških znamenitosti ter čudovitih pejsažev iz narave do čisto domišljjskih motivov. Pohvalil je delo in aktivnosti Turističnega društva Vurberk, ki je kljub težkim časom in ob upoštevanju vseh ukrepov za preprečitev okužb pripravilo takšno razstavo.

Prav vsako leto pa smo veseli, da je z nami spoštovana in priznana slikarka gospa Cecilija Bernjak s Hajdine, ki že vrsto let uspešno vodi likovno sekcijo tamkajšnjega kulturnega društva. Letos je spregovorila o vključevanju mladih v svet likovne umetnosti. Veseli jo, da je vse več mladih, ki jih zanimajo barve in možnosti izražanja v likovni umetnosti, tako da bomo lahko tudi v prihodnje občudovali dela, polna domišljije in ustvarjalnosti.

Vsi udeleženci slikarske kolonije so prejeli posebne zahvale, ki sta jih podelila vodja likovne sekcije Marjan Špingler in predsednik TD Vurberka Ivan Žižek.

Razstava del 6. slikarske kolonije

Foto - Violeta Vogrinec

David Kumer, Janez Toplak in Ivan Žižek na otvoritvi razstave

Foto - Violeta Vogrinec

Vsi udeleženci in organizatorji slikarske kolonije pa so potrdili, da se naslednje leto zagotovo spet srečamo na Vurberku.

Violeta Vogrinec

PODELILI 12 KOSMATINCEV

Pri ocenjevanju okolice hiš in objektov v letu 2020 sodelovalo 41 družin

V Turističnem društvu Vurberk smo že četrtič zapored organizirali uspešno akcijo ocenjevanja okolice hiš in objektov na območju vurberške fare, torej na območju naselij Gomila, Grajenščak, Krčevina pri Vurberku in Vurberk. Kljub znanim razmeram in omejitvam smo tudi leto naleteli na prijazen odziv krajanov in na njihovo pripravljenost na sodelovanje, saj se je v akcijo vključilo kar 41 družin. Komisija, ki jo je imenoval UO TD Vurberka, je na podlagi ogleda, sprejetega pravilnika ocenjevalne komisije in meril ocenjevanja pripravila lestvico za podelitev pohval – kosmatincev.

Kosmatinec je zavarovana rastlinska vrsta, v katero spada tudi navadni kosmatinec, katerega rastišče se nahaja na Vurberku in je bližnji sorodnik, »bratranec«, znane velikonočnice z Boča. Cvetovi navadnega kosmatinca so

črno-škrlatno-vijoličasti, steblo in listi na zunanji strani so porasli z dolgimi belkastimi dlakami. Cvetovi so kismasti. Raste na suhih travnikih, cveti pa aprila. Navadne kosmatince še vedno uporabljajo v alternativni medicini.

ni, njih lepota pa je prepričala člane odbora TD Vurberka, da so priznanja poimenovali po tej prelepi rožici, ki raste v našem kraju.

Težko delo komisije

Letos je imela 6-članska komisija, ki so jo sestavljali Violeta Vogrinec, Majda Breg, Marjan Špingler, Liljana Kavčič, Jožica Lamprecht in Zdenka Kopše, tako kot vsako leto izjemno težko delo. Moramo priznati, da je urejenost okolice hiš in objektov v naših krajih iz leta v leto boljša. Upamo in verjamemo, da smo tudi s to svojo akcijo prispevali kamenček v ta mozaik, predvsem pa smo veseli, da se tudi na ta način spoznavamo, pogovarjamo, si tudi kaj zaupamo, morda s svojim obiskom (letos vse po pravilih NIJZ) nekaterim tudi popestrimo dan.

Ocenjevanje poteka po pravilniku ocenjevalne komisije za urejenost stanovanjskih hiš in objektov v naseljih Gomila, Grajenščak, Krčevina pri Vurberku in Vurberk ter po merilih za ocenjevanje.

Največje možno število točk je 25, za zlatega kosmatinca je potrebnih najmanj 23 točk, za srebrnega najmanj 19,5 točke, od 19 točk navzdol je bronasti kosmatinec.

Letos je komisija odločila, da prejme zlatega kosmatinca 12 družin, srebrnega 10 družin, bronastega pa 19 družin. Pa naj naštejemo še prejemnike zlatega kosmatinca: družina BRUMEC, družina ERJAVEC, družina ROBIN, družina VODA, družina NEŽMAH, družina PRAŠNIČKI, družina KREPEK, družina SRT, družina NAPOTNIK, družina DOMADENIK, družina FELICIJAN in družina MEŽIČ.

Žal pa nam je letos »korona« preprečila druženje na vedno prijetni prireditvi ob podelitvi priznanj, ki jih bomo člani komisije osebno vročili, ko nam bodo razmere to dopuščale.

Vsem še enkrat hvala za sodelovanje v akciji, ki jo organiziramo člani TD Vurberka, in seveda se vidimo že naslednje pomlad, do takrat pa ostanite zdravi!

Violeta Vogrinec

BOGATA BERA

Potomka Stare trte na Vurberku je letos dala kar za 20 litrov mošta.

Razstava del slikarske kolonije na Vurberku je bila uspešno odprta, če pa se premaknemo še malo višje proti gradu Vurberk, srečamo potomko Stare trte, ki se tam, obdana s soncem, bohoti že 15 let. Letos je bogato obrodila, in prav tako kot vsa leta doslej smo tudi letos člani TD Vurberka organizirali trgatve Stare trte, seveda z maloštevilnimi gosti in člani odborov TD.

Vse do leta 2013 je zanjo skrbel Jože Žižek, minulo leto Andrej Krepek, od letošnjega marca pa zanjo skrbi Maks Gajšek, član TD Vurberka.

Povedal nam je, da je letos trto razbremenil, saj ji je dodal »vlečenco«, to je šparon, ki ga je v marcu zagrebel v zemljo in bo v naslednjih letih bogato rodil. Med letom je trto negoval, jo občudoval in se včasih z njo tudi pogovarjal, se je pošalil. Prav zaradi tega pravi, je bila trta letos bogato obložena z velikimi grozdi modre kavčine. Naštel jih je kar 73.

Puto, ki jo je nosil naš član Marjan Rap, so hitro napolnili z modro kavčino gosti – brači (med njimi tudi podžupan David Kumer).

Seveda pa so prizadevni člani na grajskem dvorišču tudi letos pripravili vse za prešanje na star način. Iz grozdja je priteklo kar 20 litrov soka; res radodarno je obrodila Stara trta. In vse do naslednje trgatve bo za letošnji pridelek skrbel Maks Gajšek. Verjamemo, da bomo naslednje leto poskusili odlično kapljico.

Prizadevni člani TD Vurberka, ki mu uspešno predseduje Ivan Žižek, so poskrbeli še za domače dobrote in dobro voljo, ki je kljub oteženim razmeram in ob upoštevanju ukrepov ni manjkalo.

*Puti - nosil jo je Marjan Rap
poslikal Marjan Špingler, oba
člana TD VURBERK
Foto - Violeta Vogrinec*

Violeta Vogrinec

COVID-19 NAM NE MORE DO ŽIVEGA

Tudi v tem čudnem letu 2020 v KO RK Korena nismo počivali.

Aktivnosti smo začeli 8. marca. Aktivistke smo žene in matere obiskale na domovih ter jim podarile lončnice (primule).

Udeležili smo se tudi čistilne akcije v občini, pri kateri nam vsako leto pomagajo učenci iz šole in tudi otroci prostovoljci.

Zaradi prvega vala covida-19, za katerega smo mislili, da nas ne bo dosegel, smo morali odpovedati sprejem učencev 3. razreda v mlade člane RK (MČRK). To bomo opravili naslednje leto.

Morali smo se zaščititi z maskami. Nekaj so nam jih podarile prostovoljke iz Dvorjan, potem pa so se naše pridne prostovoljke odločile zaščititi, da jih bodo začele šivati tudi same. Zbrale so potrebni material in delale pod

vodstvom izkušene šivilje iz Spodnje Korene. Hvala jim za prostovoljne ure, ki so jih opravile. Maske smo razdelili med vse družine.

Pod posebnimi pogoji smo 5. junija 2020 na Osnovni šoli Korena organizirali krvodajalsko akcijo. Navdušeni smo bili nad odzivom, saj se je akcije udeležilo 54 krvodajalcev. Vsi so dobili maske, za katere so poskrbele pridne prostovoljke.

Dobili smo tudi pakete pomoči, ki smo jih razdelili med pomoči potrebne.

Zahvaliti se moram patronažni službi, ki nam pri tem pomaga.

Napovedali so drugi val covida-19. Tudi tokrat so se zvrstile nekatere dejavnosti v kraju in občini. Septembra so se učenci razveselili pouka v šoli in druženja z vrstniki, toda vse skupaj ni trajalo dolgo, saj so sedaj spet doma,

vsi skupaj pa smo omejeni glede gibanja med občinami.

11. novembra 2020 smo (pod posebnimi pogoji) organizirali novo krvodajalsko akcijo. Udeležba je bila dobra, prišlo je 41 krvodajalcev.

V tem letu je bilo na našem območju tudi nekaj požarov. Čeprav so gasilci po najboljših močeh preprečili hujše posledice, je nastala precejšnja škoda, zato smo iz svojih sredstev tudi tem družinam finančno pomagali.

V pričakovanju konca te morije mislimo na lepše čase, v krogu družine ter prijateljev pa si pričarajmo praznične dni, ki so pred nami. Hvala vsem, ki

ste in še boste pomagali drug drugemu. V upanju na boljše čase vam želimo vse lepo, ostanimo zdravi!

KO RK KORENA
Štefka Ljubojevič, predsednica

Naj čas ne mineva tako hitro,
da ne bi zastali in pomislili
na drage prijatelje, se nasmehnil
spomnili in občutili lepoto tega,
da imamo drug drugega.

Prijetne in blagoslovljene praznike
z obilico zdravja, sreče, uspeha
in osebnega zadovoljstva
Vam v prihajajočem letu 2021
Ženska rekreacija Korena želi.

IZPELJALI VEČINO NAČRTOVANIH NALOG

Turistično društvo občine Duplek je bilo kljub številnim omejitvam aktivno.

Čeprav je virus neusmiljeno zarezal v naša življenja in posledično okrnil tudi naše društvene dejavnosti, nam je z veliko mero dobre volje in požrtvovalnosti uspelo kar uspešno izpeljati načrtani program dela v letu 2020.

Z veliko vnemo in prostovoljno opravljenega dela smo v februarju pomagali pri izvedbi pustne povorke v naši občini, na kateri smo tudi aktivno sodelovali kot Dupleška mornarica.

Kljub okrnjenemu načinu življenja smo v času velikonočnih praznikov tudi letos pripravili in postavili velikonočno košaro v Zg. Dupleku, ki je prijazno pozdravljala ob vstopu v našo občino.

V juniju smo tako kot že veliko let doslej uspešno izpeljali pohod po občini Duplek, a s to izjemo, da se nam letos zaradi nastale situacije niso pridružili člani Zveze slovenskih častnikov območnega združenja Maribor–Duplek. Pohodu je tako kot vsa minula leta tudi letos sledilo prijetno druženje.

Že v maju so se na teren podale naše tri komisije hortikulture sekcije, ki so spremljale in ocenjevale urejenost naših domov, osnovnih šol, poslovnih in sakralnih objektov ter njihove okolice. S svojim delom so nadaljevale tudi v poletnih mesecih in ga zaključile v sredini septembra. Veselili smo se, da bomo konec novembra znova pripravili prijetno srečanje s kulturnim programom in podelitvijo priznanj najbolj zaslužnim, vendar so nam zaostreni ukrepi tokrat izvedbo onemogočili.

V septembru smo uspešno izpeljali piknik članov društva in simpatizerjev, tokrat na lokaciji Moto kluba v Metavi. Hkrati nam je v drugi polovici tega meseca uspelo izpeljati kolesarski trim na relaciji Duplek–Ptuj–Duplek.

Vse dobro, slabo, kar smo doživeli,
se pomnilo bo, ali pozabilo.
Prijazno vsem naj novi čas prinese,
kar staro nam je leto zamudilo.
Ljubezni, sreče in veselja
in zdravje naj bo milo,
za Božič mir v srcih,
naj naše novoletno bo voščilo.

Turistično društvo občine Duplek
Stanislav Germauc
in člani Upravnega odbora

Žal nam letos zaradi razglašene epidemije v maju ni uspelo izpeljati strokovne ekskurzije, nemogoče pa je bilo organizirati izlet, načrtovan za oktober.

Zavedamo se, da nam programa ni uspelo v celoti izpeljati. Po svojih najboljših močeh smo se trudili in kljub omejitvam, ki so nam bile postavljene, uspeli izpeljati kar dobršen del programa za letošnje leto, na kar smo zelo ponosni.

Z optimizmom že zremo v prihajajoče leto in snujemo aktivnosti, ki jih bomo vključili v svoj program dela, ter si želimo, da se življenje čimprej vrne v ustaljene tirnice ter da čim boljše prebrodimo obdobje korone.

*Stanislav Germauc,
predsednik*

DUPLEK ART POTUJE PO SLOVENIJI

Razstave v Dvorjanah, v Europarku Maribor, nato pa še v Supernovi v Kranju in Kamniku.

Kot smo že zapisali, je mednarodna likovna kolonija Duplek art kljub problematičnim časom dobro uspela. Tako sedaj žanjemo, kar smo sejali v prvem in drugem delu letošnje likovne kolonije.

Razstava Ferk – Supernova Kranj (avtor del: Rajko Ferk) Foto: Rajko Ferk

Kot običajno je bila prva razstava del, ustvarjenih na letošnji likovni koloniji v Dupleku, v naši občini, in sicer v Domu kulture Dvorjane.

Sledila je razstava v Europarku Maribor, nato pa še v Supernovi v Kranju in Kamniku. V prihodnjem letu bodo likovna dela razstavljena še v prostorih Občine Radenci.

V Trgovskem centru Supernova Kranj smo razstavili še nekaj kiparskih del. Razstava v Kranju in Kamniku bo na ogled še najmanj do sredine januarja.

Kiparska razstava Duplek art v Kranju (avtorji: Radislav Rajko Novosel, Igor Sitar, Zdravko Kokanović Koki, Irena in Franc Ekart, Jože Tonig)

Foto: Rajko Ferk

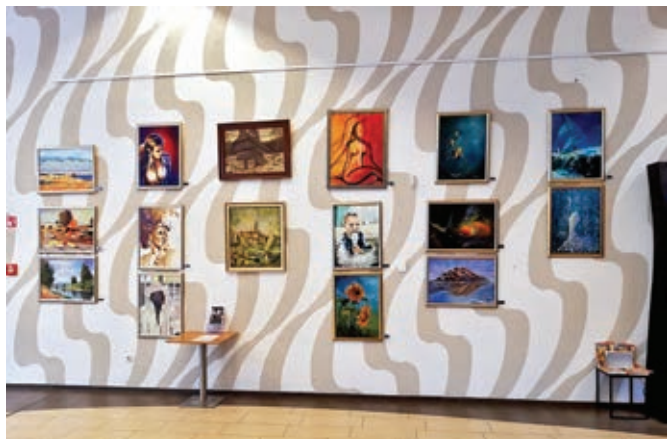
Razstava v Domu kulture Dvorjane – avtorji del

Foto: Franc Fras

Dandanes je problem postaviti razstavo kje drugje kot v trgovskih centrih, s pomočjo katerih nam je uspelo dati slike na ogled širom po Sloveniji.

Načrti za naslednje leto

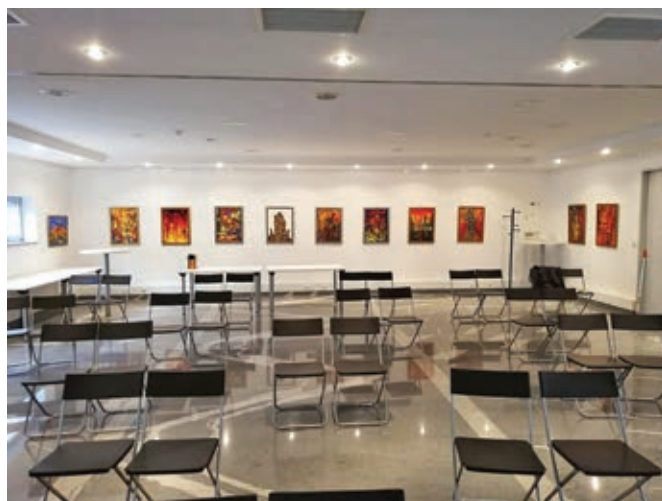
Priprave na mednarodno kolonijo Duplek art 12 že potekajo. Čeprav ne vemo, kakšno bo stanje junija 2021, se vse pripravlja z mislimi, da bo situacija glede covid-19 že obvladana in da se bomo vrnil v »normalo«.

Razstava Duplek art v Kranju

V času epidemije in karantene je slikar Rajko Ferk še vedno zelo ustvarjalen. Po dveh letih »krize v ustvarjanju« je ponovno poln energije in ustvarjalnosti. Letos je ustvaril zelo veliko likovnih del in jih tudi že razstavil v Radencih, Kamniku in Kranju.

Franc Fras

Razstava Rajko Ferk – Občina Radenci

Razstava Ferk – Supernova Kamnik

Vse foto: Rajko Ferk

KO LULANJE BOLI

Obolenje spodnjih sečil je pri mačkah pogosta težava

Pa se je pripetilo, da je Muri, kastriran in nekoliko debeluščen mačkon iz drugega nadstropja zelenega bloka, nenadoma postal mačji pacek. Urinirati je namreč začel povsod po stanovanju, tudi v nove salonarje na hodniku. Ni pa nenavadno samo to – ko se tu in tam le odpravi v mačje stranišče, spušča ob tem v nebo vpijoče zvoke, pesek pa ostaja bolj kot ne nedotaknjen. Resda je Muri vse življenje sila čist maček in čiščenje kožuha nikdar ne prepusti naključju, je pa sedaj postal notoričen umivalec predela okrog zadnjika, nekoč velik ljubitelj mečkanja na kavču in televizijskih kvizov pa sedaj dneve raje preždi skrit v kopalnici. Z Murijem se več kot očitno nekaj dogaja, vendar kaj?

Vsi naštetimi simptomi, pa še kakšen več, spremljajo skupek zdravstvih težav, združenih pod imenom obolenje spodnjih sečil. To je pogosta težava pri mačkah, najpogosteje pri kastriranih, dobro prehranjenih samcih, ki živijo v stanovanju, se manj gibajo in pijejo omejeno količino vode. Niso pa izvzete niti samice, čeprav se zaradi krajše sečnice pri njih zapora slednje pojavlja redkeje. Pri obolenju spodnjih sečil gre namreč za težave, ki se pojavljajo v sečnem mehurju in sečnici. Vzroki so mnogoštevilni, najpogosteje so za težave krive bakterijske okužbe in tvorba urinskih kristalov, pri mladih živalih lahko najdemo tudi prirojene anatomske nepravilnosti, sicer pa lahko odkrijemo še virusne okužbe, sečne kamne in – predvsem pri starejših živalih – novotvorbe. Kadar vzroka ne najdemo, mačka pa kaže vse znake obolenja, diagnosticiramo idiopatsko obolenje.

Obolenju spodnjih sečil pri mačkah so velikokrat pridruženi dejavniki, ki niso (strogo gledano) povzročitelji obolenja, imajo pa pomembno vlogo pri nastanku in razvoju bolezni. Mačke so krasne, mačke so posebne in so samosvoje in mačke imajo največkrat rade svoj mir in svoj red v svojem mačjem vesolju. Ko se njihov takšen ali drugačen red poruši, se lahko pojavi stres, ki lahko močno poslabša obolenje spodnjih sečil.

Ko se poruši mačje »vesolje«

Zgodi se, da so stresni dejavniki, ki vplivajo na vsakdan domače mačke, jasni – lahko gre za selitev, prihod novega (živalskega ali človeškega) družinskega člana, spremembo v vsakodnevni dinamiki (delo in šolanje od doma), nakup nove sedežne garniture ali pleskanje stanovanja, včasih pa, žal, ostanejo znani le mački sami.

Kako se podati v boj s porušenjem mačjega vesolja, je včasih sila zagonetno, sploh če vzroka ne bo mogoče odpraviti – včasih so v pomoč mačji feromoni, ki jih uporabimo v stanovanju, določena aromaterapija ali pomiritev, o kateri se je najbolje posvetovati z mačkinim veterinarjem. Pri Murijevih težavah z izločanjem urina pa je vselej modro pomisliti tudi na pesek v njegovem stranišču. Marsikatera mačka namreč spremembe peska ne tolerira najbolje in raje, kot da bi urinirala, urin zadržuje, kar je seveda vse prej kot zdravo.

Nekateri Muriji radi pijejo vodo, nekateri Muriji ne pijejo skoraj nič tekočine, nekateri Muriji pijejo samo postano vodo iz vaz ali tekočo v bideju, kakorkoli, če ima Muri težave s spodnjimi sečili in ne želi končati z zaporo sečnice, potem

mora piti veliko tekočine. Seveda je to povečini lažje reči kot storiti, saj ima Muri svoje jasno stališče o pitju vode.

Obstaja nekaj trikov, s katerimi je mogoče mačke pretentati, da le spijejo nekaj več vode – tukaj govorimo o pitnih fontanah, pa kapljici kakšnega dodatka v vodo – bo pa ponovno za nasvete najbolje povprašati svojega veterinarja, ki Murija tudi najbolje pozna. Če ima Muri težave s tvorbo sečnih kristalov ali kamnov, bo potrebna tudi korenita sprememba njegove prehrane. Ta mora biti revna z magnezijem in drugimi minerali, ustrezno mora vplivati na kislost urina in – če je treba – že nastale kristale tudi topiti. Če prehrana ni dovolj, se dodaja tudi določene druge preparate v obliki past za zakisanje urina in tablet za dodatno topljenje neljubih kristalov.

Doma smo na belih kopalniških ploščicah opazili krvave pikice urina, Muri se zadnje dni nekoliko slabše počuti, danes pa je začel zavračati tudi hrano. Brž v mačji transporter z njim in urno k veterinarju! Poleg vseh tegob, ki jih obolenje spodnjih sečil prinaša mačku, je še posebej nevarna zapora sečnice. Ta lahko dejansko mačje življenje zaradi zastrupitve s sečnino tudi resno ogrozi.

V primeru, da prihaja Muri v ambulanto v slabem stanju, klinično prizadet in z zaporo sečnice, se ga seveda takoj prevzame in odpravi zaporo, mačka pa stabilizira. Sicer pa ob Murijevem obisku ambulante skrbniki zelo redko prinesejo njegov urin s seboj, saj ga je presneto težko uloviti. Po temeljitem kliničnem pregledu in potrebnih slikovnih diagnostiki ga tako mački odvezemo v ambulanti in temeljito pregledamo. Vpogled v mačji urin nam da namreč veliko informacij tako o vzroku obolenja kot tudi o smernicah zdravljenja. Bakterijske okužbe se zdravijo, sečni kristali in sečni kamni se topijo, v skrajnem primeru tudi kirurško odstranjujejo, bazičnost urina se dviguje s pastami, skoraj zagotovo pa je, da Murija čaka dieta. Glede na tip kristalov (kamnov) in njegovo zdravstveno stanje se nato predlaga potrebna dieta in dodajo napotki za čim hitrejšo izboljšanje zdravstvenega stanja ter nato njegovo ohranjanje. Muri in njegovi sotrpini nam bodo nedvomno še kako hvaležni!

*Tanja Usar, dr. vet. med.,
Veterinarska ambulanta Usar*

UDELEŽBA V PRESEJALNEM PROGRAMU SVIT LAHKO REŠI ŽIVLJENJE

Za rakom debelega črevesa in danke vsako leto zbolijo več kot 1300 ljudi.

Rak je v Sloveniji velik zdravstveni, družbeni in ekonomski problem. Podatki kažejo, da je v Sloveniji rak debelega črevesa in danke med petimi najpogostejšimi raki pri obeh spolih skupaj. S presejalnim programom Svit zmanjšujemo število na novo obolelih ljudi, saj lahko z odkritjem in odstranitvijo predrakavih sprememb preprečimo razvoj raka na debelem črevesu in danki. Opuščanje udeležbe v programu Svit ima lahko resne posledice za zdravje posameznika.

Od leta 2011 v Registru raka Republike Slovenije beležijo občuten padec novih primerov raka debelega črevesa in danke. Med vsemi na novo odkritimi raki v Sloveniji se je med letom 2007 in 2017 rak debelega črevesa in danke po pogostosti pomaknil z drugega na peto mesto, k čemur pomembno prispeva odstranjevanje predrakavih sprememb na kolonoskopijah v programu Svit. Prekinitev trenda naraščanja novih primerov raka debelega črevesa in danke ter celo manj novih rakov med vsemi prebivalci Slovenije, ne le med udeleženci presejanja, je ključni cilj presejalnega programa.

Program Svit vključuje moške in ženske, stare od 50 do 74 let, ki so v program vabljeni po vnaprej določenem načrtu v obdobju dveh let. Sodelovanje v programu je za tiste prebivalce Slovenije, ki spadajo v ciljno populacijo in imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje, brezplačno, saj stroške programa nosi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Mnogi, ki imajo zgodnjo obliko te bolezni, se je sploh ne zavedajo, ker se bolezen dolgo razvija brez očitnih bolezenskih znakov. Rak na debelem črevesu in danki se večinoma razvije iz predrakavih sprememb na steni črevesa – polipov. Če polipe odkrijemo in jih odstranimo pravočasno, lahko to obliko raka preprečimo. Bolezen je namreč v začetni fazi povsem ozdravljiva, človek pa ohrani kvaliteto življenja.

Osnovna metoda odkrivanja sprememb debelega črevesa in danke v programu Svit je test prikrite krvavitve, s katerim se ugotavlja prisotnost krvi v blatu, ki s prostim

očesom (še) ni vidna. Po podpisu izjave o prostovoljnem sodelovanju boste na dom prejeli komplet za odvzem vzorcev blata. Oba uporabljena tulca z odvzetima vzorcema boste poslali na že natisnjeni naslov centralnega laboratorija programa Svit. Če je izvid pozitiven, vas bodo napotili na kolonoskopijo, ki je najzanesljivejša metoda za odkrivanje bolezenskih sprememb na debelem črevesu in danki.

Delovanje programa Svit v času epidemije

Program Svit kljub spreminjajoči se epidemiološki situaciji zaradi covid-19 še naprej deluje. Sodelovanje v programu Svit je varno za vse, ki so v njegovo izvajanje vključeni. Pri vabljenju in oddaji vzorcev blata posamezniki nimajo stika z drugimi osebami. Če je oseba nato vabljen na kolonoskopijo, se pregleda lahko udeleži zgolj, če nima povišane temperature ali znakov okužbe zgornjih dihal. Pri pregledu se uporablja vsa potrebna varovalna oprema.

V letu 2019 je bila odzivnost v zdravstveni regiji Maribor 62,82-odstotna, kar je pod republiškim povprečjem, ki je 65,59 odstotkov. Pri tem je bila odzivnost višja pri ženskah (68,27 %) kot pri moških (57,09 %). Mestna občina Maribor je celo pod regijskim povprečjem, tu je odzivnost samo 60,81-odstotna.

Z udeležbo v programu Svit naredimo veliko za svoje zdravje in kakovost življenja, obenem pa posredno pripomoremo k vzdržnosti in racionalizaciji stroškov zdravstvenega sistema, zato vse, ki prejmete vabilo, močno spodbujamo, da se nanj tudi odzovete.

O vseh morebitnih spremembah in novostih/dogodkih glede delovanja programa Svit je na razpolago spletna stran programa Svit: <https://www.program-svit.si/za-uporabnike/aktualno/obvestila-in-dogodki/>.

*Milan Stojanović, Marija Hanželj, Aljaž Brlek,
NIJZ – Območna enota Maribor*

V SPOMIN

V SLOVO RADU PEČARJU

Zakaj je tako, da se vse lepo vedno konča s slabim? Ali za pevce Moškega pevskega zbora DU Duplek ni bilo dovolj žalostno, da smo po petindvajsetih letih morali nehati z delovanjem? Sedaj smo izgubili še svojega ustanovnega člana, pravzaprav ustanovitelja Rada Pečarja.

Po dolgi bolezni, ki ga je pred leti prikovala na voziček, je v miru svojega doma umrl Rado Pečar. Ni ga v Dupleku, v Zgornjem ali Spodnjem, v Koreni ali Dvorjanah, ki ne bi vedel zanj. Bil je gledališki igralec, ko je to bilo potrebno, saj je gledališče delovalo v Dupleku. Bil je velik pevec in pevski zanesenjak. Bil je organizator prireditev. Bil je vedno v prvih vrstah, ko so se organizirale proslave ali družabni dogodki.

Sčasoma je opuščal svojo aktivnost. Znaki bolezni mu niso dopuščali biti mladenič. Nazadnje se je odpovedal petju v zboru in njegovemu predsedovanju. Tako njemu kot nam ni bilo usojeno, da bi proslavili 25 let delovanja pevskega zbora. Kot da je usoda želela, da brez njega ne more biti proslave. Vsaj 20 let je bil gonilna sila našega zbora. Bil je naš ata, naša šiba in naša nagrada. Vsi, ki so od začetka delovali v zboru, so si enotni, da brez njega petja v Zgornjem Dupleku ne bi bilo. Zbral je pevce, organiziral prostor v šoli v Žitečki vasi, poskrbel, da so pevci prostovoljno obnovili prostore, našel pevovodjo, nas pokaral, če nismo hodili na vaje ali nastope, nam pisal besedila za pesmi, zapete ob priložnostnih dogodkih. Bil je res naš ata. Hvaležni smo mu za vsako besedo, vsako urico in vsak nasmeh, ki ga je tako krasil. Vedno nasmejan in pripravljen na šalo, vedno zadovoljen in s toplo besedo na ustnicah. Tako se ga pevci Moškega pevskega zbora DU Duplek spominjamo, tako se ga spominjajo vsi člani Društva upokojencev Duplek in sovaščani. Spominjamo se tudi, da je znal kdaj dvigniti glas, ko je šlo kaj narobe. Znal se je postaviti za nas v društvu in v zboru.

Dragi Rado! Žal nam je, da nismo bili s teboj ob slovesu, da ti nismo zapeli zadnje pesmi, najbolj pa nam je žal, da si odšel in smo ostali brez ateja.

Pevci Moškega pevskega zbora DU Duplek

POROČILI SO SE

Kljub hladnejšemu letnemu času so trije pari ujeli še nekaj sončnih žarkov in jih izkoristili za obljubo večne zvestobe in ljubezni.

Župan Mitja Horvat je v Glonarjevi dvorani sklenil zakonsko zvezo med Boštjanom Fradlom in Mihaelo Weingerl. Matej Pal in Katja Lašič sta dahnila »da« na priljubljeni lokaciji, gradu Vurberk. Poročila sta se tudi Danijel Kopič in Tjaša Ketiš. Njiju je poročil Tjašin stric, bivši župan občine Duplek Janez Ribič.

Ob tej priložnosti vsem parom želimo ljubezni, razumevanja in pa veliko lepih trenutkov na skupni poti.

Vse lepo!

Monika KOKOL

Matej Pal, Katja Lašič

Boštjan Fradl, Mihaela Weingerl

Danijel Kopič, Tjaša Ketiš

Pozdravljeni, bralci Mladega dopisnika!

Razmere zadnjih mesecev, ki se dotikajo covid-19, so prinesle v naša življenja velike spremembe. Posledice so vidne v vseh sferah našega življenja. Kot take jih občutimo tudi mi, učenci. To pa ne pomeni, da bomo dovolili praznikom, ki prihajajo v decembru, da se nam izmuznejo. Dejstvo je, da bodo drugačni, kot so bili kadarkoli doslej, a vendarle si jih ne smemo pustiti uničiti. Radi bi, da ostane pomen teh praznikov prvoten: to je ohranitev osnovnih človeških vrednot, kot so medsebojno spoštovanje, občutek varnosti v krogu družine, vzajemna pomoč, predvsem pa hvaležnost za vse, kar imamo. Naj vam blišč decembrskih dni vzbudi samo lepe trenutke in nepozabne spomine. Želimo vam lepe praznike!

Tia Horvat Zupančič, Alina Lilek in Sara Poštrak iz OŠ Duplek
in
Tajda Žižek in Tilen Poštrak iz OŠ Korena
ter mentorici **Darinka Mulaosmanovič in Maja Ferk**

SNEMANJE DUPLEŠKE HIMNE

V četrtek, 1. oktobra 2020, smo nekateri učenci že imeli priložnost videti novo športno dvorano, saj smo s pevskim zborom snemali dele videospota za novo dupleško himno. Himna in video bosta prvič javno videna ter slišana na otvoritvi nove športne dvorane.

Ob pol desetih smo se vsi pevci zbrali pred vhodom v dvorano. Ko smo vstopili, se je prav vsakemu izmed nas videlo navdušenje na obrazu. Sedli smo na tribune in učitelj nam je dal nekaj navodil. Kasneje smo vsi učenci za tremi vrati čakali, da se snemalca pripravita, nato pa smo na učiteljev znak stekli v dvorano. To smo posneli in ponovili še dvakrat.

Nato smo se vsi učenci postavili na tribune, zapeli refren dupleške himne in se pretvarjali, da navijamo na tekmi. Petje refrena smo sicer posneli že v torek, 29. septembra 2020, ampak brez kamere, torej samo zvok.

Ko smo s tem končali, smo se še vsi obuli in oblekli, saj smo posneli tudi prizor, kako tečemo zraven telovadnice. Za konec pa se je cel pevski zbor slikal zraven telovadnice. Nato smo vsi odšli nazaj v učilnice in k pouku.

Posnetek himne mi je bil zelo všeč in verjamem, da ostalim tudi.

Kaja Mencigar, 8. b OŠ Duplek

VIRTUALNI KARIERNI SEJEM

V ponedeljek, 16. novembra 2020, smo se učenci devetih razredov udeležili virtualnega kariernega sejma. Na njihovi spletni strani smo si lahko ogledali opise in videe najrazličnejših šol in njihovih programov, pogledali poklice prihodnosti in raznovrstne interesne dejavnosti, ki jih lahko obiskuješ po končanem pouku.

Zelo zanimivo je bilo to, da smo se preko spletne klepetalnice imeli možnost pogovarjati z ljudmi različnih ter razburljivih poklicev in z dijaki srednjih šol. Tako smo jim lahko zastavili vprašanja, ki so nas zanimala. Tudi učiteljem, dijakom in svetovalnim delavkam drugih šol smo imeli možnost zastaviti vprašanja o stvareh, ki so nas zanimale glede njihove šole, npr. mene je zanimalo, kako je glede vpisa na gimnazijo, kakšne so omejitve in kakšne ocene in rezultate je potrebno doseči za štipendijo. Na vsa vprašanja sem tudi dobila odgovore, s katerimi sem bila več kot zadovoljna. Zdaj me sploh ni več tako strah trenutka, ko se bom morala odločiti in vpisati na srednjo šolo, saj mi je ta sejem s svojo vsebino neverjetno pomagal pri odločitvi.

Seveda pa ni manjkalo zanimivih, zabavnih in poučnih vsebin. Lahko si videl vse – od kuharskih oddaj do raznovrstnih kemijskih eksperimentov in predstavitev jezikov. Tudi sama sem si ogledala eksperimentiranje. Bil je zelo zanimiv poskus.

Na koncu kariernega sejma sem seveda svojo odločitev predebatirala s starši. Povedala in predstavila sem jima vse, kar sem izvedela o svoji izbrani šoli. Starša sta mi rekla, da jima je šola zelo všeč, saj smo se o njej že pogovarjali pred kariernim sejmom in sta o njej vedela že veliko podrobnosti. Dodala pa sta še, da je odločitev o tem, na katero šolo se bom vpisala, moja in da me bosta pri njej tudi podpirala, če je to tisto, kar si zares želim.

Tudi sama bi to svetovala drugim. Vpišite se na tisto srednjo šolo, ki vas veseli in ki vam omogoča izbiro službe, ki jo želite opravljati do konca življenja oz. upokojitve. Nikoli ne poslušajte drugih, saj boste to odločitev na koncu obžalovali. Življenje je bistveno lažje, če opravljamo delo, ki ga imamo iz srca radi in nas radosti, kot pa če celo življenje opravljamo delo, ki ga ne maramo in nas dolgočasi. Karierni sejem nam je zagotovo bil zelo v pomoč pri spoznavanju šol in tega, kaj bi radi počeli v življenju, na koncu pa nam je koristil tudi pri spoznavanju samih sebe, saj smo se morali res poglobiti vase in razmisliti, kaj je tisto, kar nas v življenju resnično osrečuje.

Tia Voglar, 9. b OŠ Duplek

ŠOLANJE V KORONAČASU

7.a so razmišljali o šolanju na daljavo ...

Šola na daljavo mi ni všeč, saj se ne morem družiti s svojimi prijatelji. Res je, da jih lahko preko videoklica vidim, ampak to ni isto. Svoje prijateljice hočem objeti, kar pa preko elektronskih naprav ni mogoče. Tudi učitelj ne morem hitro prositi, naj mi razložijo tisto, česar ne razumem. Je pa samo ena v redu stvar na daljavo, to je, da lahko dlje spim.

Taja Horvat Zupančič

Šola na daljavo je še kar zabavna, vendar težja od šole v živo. Včasih dobimo veliko dela, ki ga delam do poznega popoldneva. Pogrešam običajno šolo, saj sem rada s sošolci, tako pa sem v glavnem do popoldneva sama z bratom, ki ima prav tako veliko dela, saj obiskuje 4. letnik. Težja je tudi, saj če česa ne razumem, moram učitelju najprej poslati vprašanje, potem pa nekaj časa čakati, da mi odgovori.

Všeč mi je, da imamo veliko videokonferenc, saj rada vidim svoje sošolce in učitelje. Po drugi strani, pa mi je všeč tudi delo na daljavo, saj se v svoji sobi prijetno počutim in lahko počasi ter sproščeno delam za šolo.

Pogrešam že svoje sošolce ter učitelje in komaj čakam, da se vrnemo v šolske klopi!

Maša Lončar

Ker smo še vedno doma in žal ne v šoli, tudi pouk poteka na daljavo. Način pouka na daljavo se mi po eni strani zdi zelo zanimiv, saj je nekaj novega in delamo z računalniki. Učimo se tudi novih stvari, ki jih lahko delamo z njimi.

Zraven dobrih in pozitivnih stvari pa so tudi slabe, kot na primer slabe lastnosti računalnika in interneta, ki včasih »zaštekata«, glede tega žal ne moremo ničesar storiti.

Sedenje pred računalnikom pa na splošno škoduje našemu zdravju, saj posledice opažam tudi sam. In da sploh ne govorim o tem, da moram po 4–5 ur gledati v računalnik, ki škoduje mojim očem. Eden izmed problemov je tudi, da mi manjka razlaga, saj se delo na daljavo s poukom v šoli nikakor ne more primerjati. In ko smo v šoli pri pouku, se imamo zelo v redu in se naučimo veliko novega ter se seveda veliko bolj zabavamo. Manjkajo mi sošolci, ki jih že zelo pogrešam.

Hvala bogu, da imam psa, s katerim lahko hitro po pouku odidem ven na sprehod in se razgibam.

Klemen Gradišnik

Delo na daljavo je zoprno, zaprt si med štiri stene in ob sebi imaš računalnik namesto sošolcev. Včasih ti manjka razlaga ali pa pozabiš poslati nalogo in že ti srce razbija, kaj bo rekel učitelj.

Mateja Greifoner

Pri šoli na daljavo mi je všeč, da si stvari lahko porazdelimo in da imamo vsak dan vsaj eno videokonferenco. Stvari, ki mi ne bi bila všeč, ni, ker ne dobimo preveč naloge. Seveda pa si želim, da se čimprej vrnemo nazaj v šolo.

Zara Pušnik

Meni je delo na daljavo zabavno, pa tudi ne. Všeč mi je, ker z delom končam skoraj vedno že dopoldan in lahko popoldan izkoristim čas zase. Ni mi pa tako všeč, ker težje delam, saj so naloge težke in jih učitelji ne morejo takoj razložiti. Ampak se vseeno nekako znajdem in jih rešim. Ne maram pa tudi, da se delo na daljavo ocenjuje.

Staša A. Kukovec
Vsi učenci: 7. a OŠ Duplek

7.a: Videokonference so postale del naše vsakdanjosti.

Foto: Jasmina Demali

PEGA PUJS

TO JE BIL PEGA PUJS. IMEL JE VELIKO PEGO. POSTAL JE SUPER JUNAK PEGA PUJS.

REŠEVAL JE PUJSKE V NEVARNOSTIH, NPR. NA VRHU STOLPA PUJSKOV. BIL JE NAJMOČNEJŠI IN EDINI SUPER JUNAK V MESTU PUJSKOV. BIL JE ZELO, ZELO PRIJAZEN. TUDI ZELO HITER JE BIL. TO ZGODBO SO PRIPOVEDOVALI STARŠI SVOJIM PUJSKOM OTROKOM. ZGODBICE SO POTOVALE IN ŠE POTUJEJO. VSI MALI PUJSKI IN VELIKI PUJSKI SO BILI NAVDUŠENI, CELO NAJBOLJ TRMASTI SO BILI NAVDUŠENI NAD PEGA PUJSKOM.

NEKEGA DNE PA JE V MESTU ZAVLADALA NENAVADNA TIŠINA. NATO JE EN PUJSEK ZAKRIČAL: »PEGA PUJSEK!«

»POGLEJTE, PEGA PUJSEK!« SO ZAKLICALI VSI IZ SVOJIH STANOVANJ. IN RES. TAM JE BIL PEGA PUJSEK. VSI SO STRMELI VANJ, A NE, KER BI BIL GRD, TEMVEČ ZATO, KER JE BIL SUPER PEGA PUJS. SUPER PEGA PUJS JE VEDEL, DA ŽELIJO BITI TUDI ONI SUPER JUNAKI, IN JIH JE BIL PRIPRAVLJEN NAUČITI, A SAMO TRI, KER JE VEDEL, DA BI JIH BILO PREVEČ, ČE BI MORAL UČITI VSE. IN POTEM SO BILI VSI 4 SUPER PEGA PUJSI.

Ajda Tepeh, 2. a OŠ Duplek

VIRUS V VSEH SKLONIH

Ta virus na glavo obrnil nam je leto, brez virusa bilo dobro je začeto.

Sedaj virusu dala bi plaketo, saj mesto spremenil je v geto.

Virus spremenila bi v maketo in ga položila na paleto.

O virusu sem prebrala na internetu. Z virusom bi naredila vročo omleto.

Izabela Novak, 6. b OŠ Duplek

ŠTORKLJA IN ŽABA

Nekega dne se je štorcklja odpravila na potep, ker je bila dolgočasena. Šla je le na kratek sprehod, da si malo pretegne svoja velika krila. Izbrala je pot, ki jo je dobro poznala. Ta pot vodi skozi hosto in mimo mlake, v kateri so velikokrat žabe. To pot pa je delno izbrala tudi zaradi tega, ker je bila že zelo lačna. Odletela je iz svojega gnezda na cestni svetilki ter se že po malem oblizovala. Čez nekaj časa je bila že zelo utrujena, saj ni bila navajena toliko leteti. Pot res ni bila dolga, je pa zato bila štorcklja še toliko bolj lena. Odpočila se je v tujem gnezdu, nato pa pohitela v hosto. Čez nekaj časa je prišla v gozd, le nekaj zamahov s krili pa je bila oddaljena tudi mlaka. Že od daleč je gledala mlako ter v njej opazila žabo. Regica je še vedno brezskrbno skakala po mlaki in se lepo kopala ter uživala. Zraven je pojedla tudi nekaj muh, ki jih je uspela uloviti. Štorcklja je bila vedno bližje mlaki. Poklicala je žabico, ki se je v tre-

nutku prestrašila in se skrila v mlaki. Štorcklja jo je spet poklicala ter začela loviti. Žabica pa je le zakričala, da jo lepo prosi, naj je ne poje. Štorcklja je bila presenečena, saj se ji še nobena regica ni upala zoperstaviti. Žabica je začela štorckljo rotiti, naj je ne poje. Rekla je tudi, da jo doma čakajo sestrice, bratci in starši. Povedala ji je, da je zelo mlada. Štorcklji so se oči zasolzile, regico je pustila pri miru. Medtem ko je štorcklja odhajala, je žabica hitro odskakljala domov.

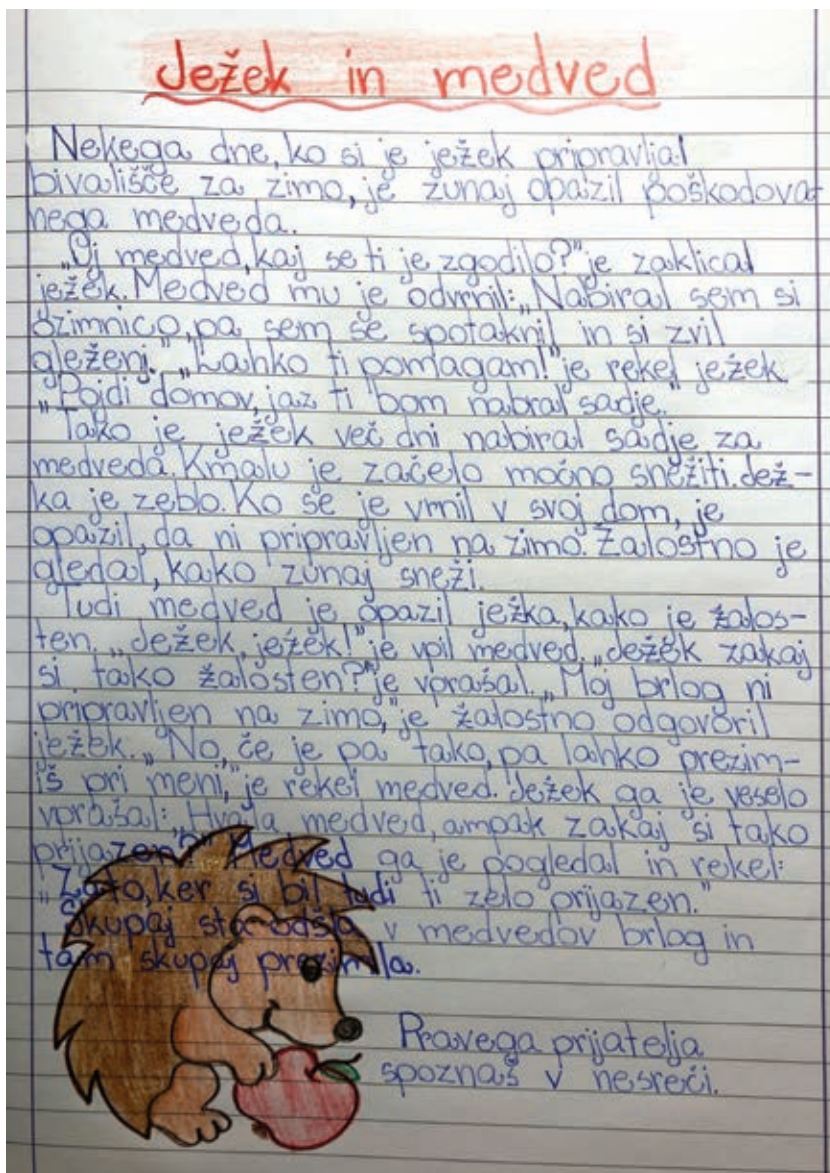
Lepa beseda lepo mesto najde.

Teja Pivec, 7. b OŠ Duplek

KOZA, BIK IN KONJ

Na neki kmetiji je nekoč živela koza. Ker je bila že stara in ni več dajala mleka, so jo spodili s kmetije.

Koza se je odpravila na pot v iskanju sreče. Nekaj časa je hodila, ko jo je ustavil konj in jo nagovoril: »Kam pa kam, prijateljica koza? Si kmetu pobegnila, ker ti ni hrane dajal dovolj?« »Ne, kje pa. Nagnali so me s posestva, saj sem že stara in slabotna,« je potarnala nazaj koza. Konj se je odločil, da gre z njo na pot, da jo bo varoval pred vsemi ovirami in lačnimi živalmi. Tako sta konj in koza hodila ter srečala mogočnega bika. Tudi on ju je povpra-

Maša Lončar, 7. a OŠ Duplek

šal, kam gresta, in se odločil, da bo šel z njima.

»Jaz sem najmočnejša žival na tem svetu. Varoval vaju bom pred tem tako rekoč nevarnim medvedom, ki si išče plen. Jaz sem zagotovo močnejši od njega,« se je pobahal bik in skupaj so odšli naprej. Hodili so in hodili ter prišli do gozda. Nedaleč pred seboj so zagledali velikega medveda. Konj je le prestrašeno pogledal in jo nato hitro pobrisal stran. Bik se je že sicer pripravljaj na boj, a ko je bolj od blizu videl, kako velik je medved, jo je tudi on popihal kdo ve kam. Koza pa ni mogla narediti ničesar. Medveda je le z vso silo jezno pogledala. On pa si je mislil: »Kakšno strašljivo bitje je pa to? Za tem pogledom se zagotovo skriva nek premeten načrt, ki me bo pokončal.« Hitro je stekel nazaj v gozd.

Čeprav je bila koza stara in slabotna, si je edina upala ogromnemu medvedu postaviti se po robu. Sama pri sebi si je mislila: »Večkrat je pogum boljši od moči.«

Marisa Špičko, 7. b OŠ Duplek

ČE BI BILA RAVNATELJICA NAŠE ŠOLE

Bilo je neko normalno jutro. Kot po navadi sem odšla v kopalnico in, joj, v ogledalu zagledala odraslo osebo. Ta oseba ni bila samo odrasla, bila je tudi strogega videza. Roke mi je kar zvleklo k spenjanju las – pa ne čopa, temveč stroge fige. Oblekla sem ozko krilo in jakno ter obula čevlje z visoko peto. Na svoji mizi sem imela veliko dokumentacije, ki pa je bila vsa urejena. Ugotovila sem, da sem ravnateljica OŠ DUPELEK. In to stroga ravnateljica!

Odločila sem se za velike spremembe. Oblekla sem udobna oblačila, si spustila lase in obula teniske. Nisem se odpeljala z avtomobilom, temveč sem odkorakala po šolski poti. Srečala sem učence z zelo težko šolsko torbo. Pomagala sem jim in prišla do šole vsa zadihana, da učencem, ki so me pozdravili, nisem mogla niti odgovoriti. Ko sem prišla do sape, sem zahtevala sestanek z učitelji in drugimi strokovnimi delavci.

»Želim velike spremembe,« sem začela. Vsi so me nemo in s široko odprtimi očmi gledali, nihče ni niti pomežiknil.

»Otroci bodo pisali samo v en zvezek, delovni zvezki bodo dostopni na računalniku ali tablici, knjig ne bodo nosili v šolo! Postavili bomo avtomate za pijačo in hrano; z vsem, kar imamo, naredimo šolo zanimivo!« sem nadaljevala.

Najstarejša učiteljica se je opogumila: »Kaj pa imamo?«

»Imamo veliko pripomočkov in svoje znanje! Naredimo učilnice drugačne!« sem zavpila. Idejo sem povedala tudi učencem. Vsi so bili veseli. Razrede so lahko prepleskali s svojo najljubšo barvo. Pri določenih predmetih so bile stvari prikazane s svetlobnimi objekti, npr. zvezde in planeti, notranjost celice ... Ko je bilo vreme lepo, smo hodili na sprehode in imeli učilnico na prostem. Izbrali smo tudi maskoto — Tačko. Vse je bilo popolno. Šolo sem spremenila v zabavno ustanovo in otroci so bili navdušeni.

Mislila sem, da je biti ravnateljica vedno le zabava, ampak kmalu sem ugotovila, da biti ravnateljica pride s svojimi obveznostmi, kot so načrtovanje, pogovarjanje s starši itd. Temu delu nisem bila kos. Želela sem biti spet otrok.

Naslednje jutro sem takoj stekla k ogledalu in sem bila spet svoje starosti. Bila sem presrečna.

Sara Bizjak, 8.a OŠ Duplek

MOJE COVID PODALJŠANE POČITNICE

Letos smo imeli zaradi koronavirusa za en teden podaljšane jesenske počitnice. To mi je bilo všeč, čeprav nismo smeli nikamor, zato pa sem več časa preživel z družino.

Na srečo smo imeli lepo vreme, da smo lahko bili veliko zunaj. Veliko časa sem preživel na rolki, hodili smo na sprehode v gozd po kostanje, ki smo si jih zvečer seveda spekli. Igrali smo namizni tenis, kolesarili, igrali nogomet, po večerih pa smo igrali namizne igre. V soboto pred koncem počitnic pa me je bratranec prosil, če mu grem pomagat pri spravilu drv, kar sem tudi storil.

Dva tedna počitnic sta hitro minila in komaj sem čakal, da slišim sošolce.

Jaka Weingerl, 6. razred OŠ Korena

LETOŠNJE KROMPIRJEVE POČITNICE PODALJŠANE ZA EN TEDEN

Zaradi ukrepov, ki smo jih dobili, nisem smel nikamor, zato sem podaljšane počitnice preživel doma. Večji del časa sem pomagal staršem pri opravilih. Z očetom sva počistila okolico hiše, garažo ... mami sem pa tudi pomagal pospraviti po hiši. Pospravil in počistil sem si sobo. S sestro sva tudi veliko časa preživela na svežem zraku. Igrala sva badminton, se žogala in kolesarila. Ob večerih sem s sestro igral družabne igre in bil tudi malo na računalniku. Seveda nisem pozabil na šolo, saj sem ponavljajal snov ter bral za domače branje.

Te počitnice mi bodo ostale v spominu, ker so bile malo drugačne od ostalih. Upam, da bodo naslednje leto boljše.

Blaž Krajnc, 9. razred OŠ Korena

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

Prvič se je projekt Tradicionalni slovenski zajtrk uveljavil 18. novembra 2011. Pobudnik projekta je bila Čebelar-ska zveza Slovenije. Namen projekta je, da čim več ljudi zajtrkuje hrano iz lokalnega okolja. Ta dan obeležujemo vsako leto na tretji petek v novembru.

Letos smo ga obeležili 21. novembra 2020 in je bil že jubilejni deseti po vrsti. Njegova izvedba pa je bila letos zaradi epidemije malo drugačna. Po navadi ga obeležujemo v šoli, kjer imamo skupni zajtrk. Za zajtrk imamo vse lokalno in ekološko pridelano (kruh, maslo, med, mleko, jabolko).

Projekt se mi zdi lepa tradicija, saj bo za nami pustil sledi, da bo čim več ljudi zajtrkovalo hrano iz lokalnega okolja in da se bo v šolah in vrtcih več poudarjal pomen kmetijstva in čebelarstva za nas in tudi pomen pravilne in zdrave prehrane za naše telo.

Neli Turk, 9. razred OŠ Korena

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK PRI NAS DOMA

V petek, 20. novembra 2020, je mama zelo zgodaj zjutraj spekla domači kruh.

Ko sva se zjutraj z bratom zbudila, je že vsa hiša dišala po kruhu. Takoj sva se lotila priprave mize, saj je bila to Anejeva naloga. Medtem ko je on gubal prtičke, sem jaz pripravila zajtrk. Danes je bil zajtrk prav poseben. Pripravila sem maslo, med in mleko, mama pa je narezala domači kruh in jabolka na krahle. Zajtrk je bil zelo dober, čeprav sem bila žalostna, da nismo imeli zajtrka v šolski jedilnici skupaj s sošolci in čebelarji.

Po zajtrku smo skupaj pospravili mizo in že sem bila pripravljena na šolske obveznosti.

Alina Tkalčič, 6. razred OŠ Korena

ZAJTRK NAŠIH PREDNIKOV

Današnji tradicionalni zajtrk so naši predniki jedli vsakodnevno. Od leta 2011 ta zajtrk obeležujemo tako, da v šolah, vrtcih in drugih ustanovah za dan Tradicionalnega slovenskega zajtrka dobimo kruh, namazan z maslom in medom, zraven pa sta še mleko in jabolko. Premalokrat doma posegamo po tako zdravem in dobrem zajtrku. Za naše zdravje je pomembno, da imamo več obrokov dnevno, najpomembnejši pa je zajtrk.

Naši starši so se letos potrudili, da doma obeležimo ta dan.

Andraž Majal, 6. razred OŠ Korena

ŠOLA NA DALJAVO

Krizne razmere zaradi koronavirusa so nas pahnilo v šolo na daljavo. Življenje se je ustavilo po vsem svetu. Zaprla se je tudi naša šola, da bi pripomogla k preprečevanju širjenja virusa.

Naše šolanje poteka na daljavo, kar pomeni, da dobimo

navodila preko spletne učilnice. Z učitelji pa se vidimo in slišimo preko spletne kamere. Zjutraj zajtrkujem in že grem delat za šolo. Če česa ne razumem, pa mi pomagata sestra in mama. Šola na daljavo je težja kot običajna šola. Dela in nalog je veliko, včasih še preveč. Včasih za en šolski predmet predelamo več snovi kot v običajni šoli. Med tednom nimam veliko časa za igranje. Učitelji se za nas trudijo in nam pomagajo, da bi nam bilo lažje. Po eni strani mi takšen pouk ustreza, po drugi strani pa si želim, da končno grem spet v običajno šolo. Pogrešam sošolce, prijatelje in učitelje.

Upam, da bo ta zgodba s koronavirusom počasi končana in da se bomo kmalu vrnili v šolo in v normalno življenje.

Jaka Treplak Vidovič, 6. razred OŠ Korena

Zaradi bolezni, ki ji pravimo covid-19, imamo šolo na daljavo. Ko sem slišal, da ne bomo hodili v šolo, sem bil vesel, ampak tega veselja je bilo hitro konec. Potrebno se je bilo naučiti pošiljati naloge preko spletnih učilnic. V 5. razredu ni bilo toliko učiteljev, predmetov in pošiljanja. Tudi nalog in učenja je precej več. Želim si, da bi se ta šola na daljavo čimprej končala. Najboljše je hoditi v šolo in poslušati razlage učiteljev. Pogrešam tudi druženje s sošolci. Pogrešam čase, ko smo bili še vsi zdravi in smo hodili v šolo.

Anej Majal, 6. razred OŠ Korena

ŠOLA NA DALJAVO IN KARIERNI SEJEM POKLICEV

Že kar nekaj časa, tj. od 19. oktobra, imamo šolo na daljavo. Zaradi tega se ne pritožujem, saj mi je doma zelo všeč, je pa res, da že zelo pogrešam svoje prijateljice. Na dan imamo ponavadi pet videokonferenc, imamo tudi ustno ocenjevanje, pisali pa smo tudi test pri matematiki. V petek, 20. novembra 2020, smo imeli s pomočjo aplikacije Zoom srečanje z gimnazijo Ptuj, da so se nam predstavili. Prijavili smo se tudi na internetni karierni se-

jem poklicev. Meni še vedno ostaja trening baleta. Treninge imam 3-krat tedensko s pomočjo aplikacije Zoom. Trening traja ponavadi 2 uri ali pa tudi manj. V tem času, ko smo doma, smo se začeli bolj družiti, saj imamo več časa drug za drugega. No, zvečer pa res rada pogledam kakšen film ali pa serijo.

Čeprav se imam doma zelo lepo, vseeno upam, da se bomo hitro vrnili v šolo.

Neža Slanič, 9. razred OŠ Korena

PGD KORENA VAM OB IZTEKAJOČEM SE LETU ŽELI VELIKO ZDRAVJA, VESELJA TER RADOSTI! SKUPAJ ZMOREMO IN NAJ BODO PRAZNIKI PRED NAMI MIRNI IN LEPI. SREČNO IN ZDRAVO PA V PRIHAJAJOČEM LETU 2021!

TONČKOVI BOŽIČNI MEDENJAKI

Tonček Lazar nam je zaupal recept za medenjake, ki se topijo v ustih.

December je tukaj in tudi prazniki so pred vrati. V marsikateri hiši že diši po prazničnih dobrotah, kajti vedno sem mnenja, da je domače najboljše.

Z domačo peko ustvarimo pravo praznično vzdušje, otroke vključimo v pekovsko delavnico in jim dajemo dober zgled. Tudi v naši družini diši iz kuhinje za vsak praznik, za božič pa še posebej, saj s hčerko uživava v peki in okraševanju keksov in medenjakov.

Tokrat pa sem se odpravila v Ciglence k Tončku Lazarju, ki sem ga spoznala na lanski kuharski delavnici Irene Lenič, na kateri nas je vse prisotne prijetno navdušil s svojimi jedmi in pekovskimi mojstrovlinami.

Prihaja iz Nove Gorice, pot pa ga je popeljala v Ciglence. Po izobrazbi je gostinski tehnik, 20 let je živel v Ljubljani, bil pa je tudi v Mehiki v Santa Ani, kjer se je učil osnov mehiškega kuhanja. Na podlagi izkušenj se je zaposlil v prvi mehiški restavraciji v Ljubljani kot šef kuhinje. V naši občini je član društva Melisa in v kuharskih krožkih nas z veseljem navdušuje s svojim znanjem.

Tonček se je odločil za božične medenjake, ki za božič ne smejo manjkati na mizi.

Sestavine:

- 500 g moka,
- 1 čajna žlička sode bikarbone,
- 150 g masla,
- 2 jajci,
- 150 g medu (akacijevega ali cvetličnega),
- ½ čajne žličke cimeta,
- 1 čajna žlička pimenta,
- 1 čajna žlička pomarančne lupine.

Testo naredimo dan prej in ga damo v hladilnik.

Tonček pravi, da je pri peki medenjakov najpomembnejši postopek priprave. Najprej zmešamo vse suhe sestavine. V drugi posodi zmiksamo maslo (sobne temperature), dodamo jajce (zmiksamo), 1/3 medu (zmiksamo), drugo jajce (zmiksamo) in preostali med. Nato vse zamesimo. Na začetku imamo občutek, da je testo trdo, vendar se zmechča.

Pečico segrejemo na 180 stopinj Celzija, naredimo kroglice v velikosti oreha (ker zrastejo na trikratno velikost) in pečemo 10 minut (na srednji mreži).

Testo lahko damo tudi na pomokan prt, ga razvaljamo in uporabimo novoletne modelčke.

Preden naredimo preliv, jih pustimo stati en dan.

Preliv:

- 1 beljak,
- 150 g sladkorja v prahu (sladkor dodajamo postopoma).

Ko masa »odpada« z mikserja v kepica, je preliv gotov (torej je količina sladkorja v prahu odvisna od velikosti beljaka).

Še ena zanimivost. Če ne želimo belega preliva, mu lahko dodamo 2–5 kapljic soka rdeče pese ali špinače.

Naj bo tudi letošnji božični čas kljub koronavirusu nekaj posebnega v vaši hiši.

Darja ROJKO

Evo, to smo mi...

Naša mešana KORONA skupina iz vrtca Korena si želi,
da Vam božiček v koš nameče le blagostanje, zdravja, sreče.

Naša največja želja je, da se z vsemi prijatelji
znova skupaj veselimo v vrtcu.

Samo dve besedi: »Zdravje, sreča!«

A želja samo ena: »Naj bosta zdravje in sreča večna!«

Obilo zdravja in notranjega zadovoljstva vam želi

Kolektiv ambulant

Sava med d. o. o. in Medikus d. o. o.

*V vrtcu Korena diši po praznikih.
»Prazniki so prav zato svečani in lepi,
ker so v dolgem nizu dni na redko,
a preudarno posejani,
kot žlahtni kamni pri ogrlici.«*

Sheakespeare

